

JÖESTÉ!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Felelős szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
SZEPTEMBER 19.
216. SZAM
Vasárnap

A gazdanapok

A föld, az édes anyaföld dolgos, veritékező munkásainak az ünnepe. Azoké, akik égre tekintő szemekkel ragadják meg az ekeszarvát, hogy a göröngyös barázdákból életet, a mindennapi kenyérünket varázsolják elő. Ha a különböző foglalkozási ágak minősítéséről volna szó, úgy a pálmát minden bizonnyal a legnehezebb, de egyben a legszebb munka, a földművelés vinné el. Van valami megható abban, amikor a gazda fohással kezdi az aranykalászkok gyűjtését és lelki megnyugvással hajtja a fejét nyugalomra, hiszen a munkája nem volt hiábavaló. A társadalom különböző rétegeinek fehérré kenyérrel helyez az asztalára. A gazdanapokat tehát egyben a kenyér magasztos ünnepének is lehet tekinteni.

A mai napig főleg a falusi gazdanapokról, a népi erők összefogásáról olvastunk. Bizonyos mértékig újszerűnek tűnik fel, hogy vasárnap a Kolozsvári Gazdasági Egylet követi a példát és bekapcsolódik ebbe a munkába, amely nemcsak a kiállításával, oktatásával és beszédeivel, hanem a testvéri közösség kiépítésével is felbecsülhetetlen értéket képvisel. A városi gazdák komoly szerep jut ezen a téren is. Az iparos és kereskedő társadalomnak éppen úgy, mint a többi ugynevezett városi lakosoknak felhívja a figyelmét arra a tagadhatatlan valóságra, hogy a magyar foglalkozási ágak között szerves összefüggés van és lényegükben egészet képeznek. Végeredményben egymás szükségleteiről gondoskodnak, tehát kölcsönösen eltartják egymást.

A kolozsvári gazdanap a kétágu ref. templomban kezdődik, mert az ittélő gazdák jórészt mind reformátusok. A többi gazdanapokon viszont minden gazda a maga templomában rebegte el hálaimáját és foháskodott a jövő munkájának áldásáért. A lelki tisztaságot bizonyítja a fohász és azt az erkölcsi alapot, amelyen a magyar gazdasádalom áll.

A gazdanapok fokozzák a munkába vetett mély hitet és saját értékünk tudatát. A huszadik század a földműveseket kiemelte abból a homályból, amelybe évszázadokon át éltek kötelezettségekkel, jogok nélkül. Ez a folyamat régebbi keletű volt és a törvényes formákat is megtalálták, de a társadalmi elismerés hiányzott. A magyar gazdák saját erejükből, tudásuk és munka készségük értékesítésével emelkedtek arra a vezető helyre, amit ma elfoglalnak s amit a jövőben hatványozottabb mértékben szélesítenek majd ki.

Vasárnap és hétfőn nemcsak a kolozsvári magyar gazdák fogják átérzeni nemzeti, társadalmi, gazdasági és kulturális fenntartó jelentőségüket, hanem együtt érez velük a krasznai és csiki gazda éppen úgy, mint azok, akiknek a megélhetését ugyan nem a földművelés biztosítja, de érzik és tudják, hogy ott van a gyökereik és a föld az egyetlen komoly alap, amelyre a magyar jövőt ráépíteni lehet.

Ahogy a szoltár felhangzik a gazdák ajkán és megcsendül a „Te benned bízunk elejétől fogva...“ az Isten dicsőségét és hatalmát magasztaló szavakhoz csak annyit tehetünk hozzá, hogy a magyarság a gazdasádalomban bizonyítottan elejétől fogva... (—er.)

A Daily Mail szerint :

Angol-francia-német-olasz egyezséget sürget Chamberlain angol miniszterelnök

A nyoni határozatok miatt azonban Berlinben és Rómában óriási a felzudulás. Egységes német-olasz állásfoglalásról döntenek Mussolini és Hitler találkozásánál. Hatalmas lendülettel támadnak a spanyol köztársaságiak Észak-Kínában fölénybe került a japán hadsereg

(LONDON.) (Reuter.) Az elmúlt 24 óra mozgalmas eseményeiből messze kimagasló a nyoni határozatok pótpontjainak aláírása, a Népszövetségnek a Kína-japán kérdésben elfoglalt álláspontja és a spanyol partok ellenőrzésének beszüntetése. A nyoni póthatározatok, melyek a tenger feletti támadások elhárítására vonatkoznak, aláírásuk előtt sok bonyodalomra adtak okot, mert Politis görög megbízott szerint jogilag félremagyarázhatók voltak, úgy hogy a szöveget két ízben is meg kellett változtatni, míg délután 6 órakor végre aláírták. A Kína-japán ügyben a Népszövetség már a megszokott módon jegyzékváltásra és bizottságok kijelölésére szorítkozott, aminek gyakorlati jelentősége egyáltalában nincs, mert amint a Morning Post találoán megjegyzi, Kína a zöld asztalnál ugyan igazságot kap, de közben elfoglalják őt tartományát és lealázó békére fogják kényszeríteni. A nap kétségkívül legnagyobb szenzációja azonban az volt, hogy

az angol és francia kormányok értesítették a benemavatkozási konferencia semlegeségi albizottságát és a tagállamokat, hogy a tengeri ellenőrzést a spanyol vizeken beszüntetik és hajóikat kevés kivétellel a Földközi tengerre viszik a nyoni konferencia határozatainak hathatós végrehajtására. Az ellenőrzés azonban ezzel nem szűnik meg, mert a határokat továbbra is kontrollálni fogják és a spanyol kikötők semleges megbízottai állomáshelyeiken maradnak.

Chamberlain az angol-olasz megegyezésen keresztül a német-francia közeledést készíti elő, hogy azután teljes erejével a keleti probléma felé fordulhasson

(LONDON.) (Reuter.) Az angol sajtó véleménye szerint Európa sorsdöntő órák elé érkezett, ami a brit politikát, mely az utóbbi évtizedben vezető szerepre kényszerült, fokozott tevékenységre szorítja. Legfontosabb célja a nyugalmi helyzet megteremtése és a békés állapot megszilárdítása, hogy azután minden energiájával jelenlegi legnagyobb problémájának a távolkeleti kérdésnek ránézve kedvező fordulatot adhasson. Chamberlaint, a Daily Mail szerint, ez vezeti azon elgondolásában, hogy

Olaszországgal ne csak minden körülmény között megegyezzenek, hanem ennek alapján a francia-német közeledést is létrehozza, még pedig a legrövidebb időn belül. Erre pedig most már Párisban, melyet a kínai-japán konfliktus nagyon is érint és Berlinben, melyet az egyre súlyosodó német gazdasági viszonyok

tellel a Földközi tengerre viszik a nyoni konferencia határozatainak hathatós végrehajtására. Az ellenőrzés azonban ezzel nem szűnik meg, mert a határokat továbbra is kontrollálni fogják és a spanyol kikötők semleges megbízottai állomáshelyeiken maradnak.

Ez a határozat Itáliában és Németországban óriási feltűnést keltett. Az esti lapok szerint

az Eden-Chamberlain párbajból egyelőre Eden került ki győztesként, ami azonban Berlint és Rómát csak fokozottabb ellenállásra fogja kényszeríteni.

A Berliner Abendblatt azt írja, hogy ez az eljárás határozottan olaszellenes. Itáliát, melynek a legtöbb joga van a Földközi tengeren, egyszerűen ki akarják semmizni és London Párisal karöltve monopóliumot akar szerezni az olasz vizeken is.

A Paris Soir véleménye ezzel szemben az, hogy

a jobboldali tengely számára még mindig nyitva az út és hogy ez a lépés a brit-francia barátság újabb megpecsételése, amit különben az angol és francia tengerészparancsnokok oráni találkozója is igazol.

A Moszkva elleni közös állásfoglalás, a Dunamedence békéje és a Középtengeri helyzet a Hitler-Mussolini megbeszélések programja

(BERLIN.) (Reuter.) A Deutsche dipl. Pol. Korrespondenz szerint a Hitler-Mussolini megbeszélések tárgyai a Moszkva elleni közös állásfoglalás, a Dunamedence békéjének megteremtése, továbbá a Középtengeri helyzet megvitatása lesznek. Beavatott körök véleménye szerint Mussolini miniszterelnök a nyoni konferencia határozataira vonatkozólag mindaddig nem fog konkrét választ adni, amíg Hitler kancellárral azt meg nem beszéli és

amíg a róma berlini kívánságokat közös nevezőre nem hozzák.

Nem sikerült a megegyezés a katalán és a nemzeti spanyol delegátusok között

(ST. JEAN DE LUZ.) (Reuter.) A délfrancia sajtó értesülése szerint a Companys és Franco megbízottak között megindult egyezkedési tárgyalások a nemzetiek elfutétel nélküli meghódolást követelő álláspontja miatt meghiusultak. Megállapodás csak fogolycserére és a mérges gázok használatától való tartózkodásra vonatkozólag jött létre. A Havas iroda e hírrel kapcsolatban megjegyzi, hogy a tárgyalások célja és programja eredetileg is csak ez volt, mert a Companys kormány nem gondolt behódolásra.

Moszkvába utazik Juan Negrin a népszövetségi ülészak befejezte után

(GENF.) (Reuter.) Mértékadó politikai körök véleménye szerint teljesen hiteltérdemlő az a hír, miszerint Juan Negrin, a spanyol köztársaság miniszterelnöke a népszövetségi ülészak lezárta után Moszkvába utazik, hová Del Vayo volt külügyminiszter is elkiséri.

Példátlanul véres küzdelmek a Pachares-szoros birtokáért

(HENDAYE.) (Reuter.) A mindkét oldalról beérkező hivatalos jelentés szerint az 1300 méter magasban fekvő Pachares-szoros birtokáért már 48 óra óta példátlanul véres harc folyik. Tekintettel arra, hogy ez a szoros az utolsó nagyobb akadály a tenger felé, azt az asturiai bányászcsapatok a legelkeseredettebben védik, míg a nemzetiek itt is az olasz önkéntes rohamosztogokat vetették harcba. Amint Salamancából közlik, az ostromlók egy kilométerre közelítették meg a vitatott területet.

Újabb folyamatos támadássorozat indult meg köztársasági részből a Saragossa fronton

(HENDAYE.) (Reuter.) A saragossai front feletti parancsnokságot ismét Miaja tábornok vette át, melynek következményeképpen újabb heves támadássorozat indult meg az egész vonalon. Különösen kemény küzdelem indult meg Belcité végleges birtokba vételéért, melynek fele köztársasági és fele nemzeti kézen van. A lerombolt házak omladéka között tegnap több ízben szuronyharcokra is sor került. A veszteség mindkét részből igen jelentős.

A Népszövetség kötelessége
(PÁRIS.) Largo Caballero a Matin munkatársának nyilatkozott. Kijelentette, hogy a Népszövetségnek kötelessége határozatait szigorúan alkalmazni tagjaira nézve és az államok összefogásával lehet is ezeket a határozatokat alkalmazni. Azután hangsúlyozta, hogy a demokrata államoknak össze kell fogni a hitlerizmus és fasizmus elleni harcban.

Nagy eredményeket ér el a technikai fölényben levő japán hadsereg

(SANGHAI.) (Reuter.) Észak-Kínában a harcok helye a japán csapatokra nézve egyre kedvezőbbben, míg ellenfeleik számára egyre szerencsétlenebbül alakul.

A már huszonöt éves sereg megnövelt Kwantung-sereg egyik fontosabb stratégiai pontot a másik után foglalja el és Terrauchi tábornoknak sikerült a rendkívüli méretekben kiszélesedett harcterületen küzdő csapatok között az állandó összeköttetést megteremtve, az egységes hadvezetést biztosítani. A Kína-Japán konfliktusban — a külföldi katonai szakértők véleménye szerint — ez a tény már egymagában véve is sikert jelent.

A támadók helyzete itt mindenestre könnyebb is, mint délen, ahol az utánpótlás tengeren történik és a csapatszállítások és a partraszállások állandó tüzből és a kínaiak heves akadályozási kísérletei között mehetnek csak végbe. Északon a hadvezetéshez szükséges pótlások Mandzsutikuon keresztül simán jutnak el rendeltetési helyükre. Műszaki csapatok gondoskodnak az ősi Kínába vezető utak, hidak és vasutvonalak karbantartásáról és az egész hadvezetésben olyan határozottan megajzott irányvonalak mutatkoznak,

melyek igazolják azt, hogy Japán már évek óta elkészült erre a támadásra és mindazok az okok, amiket tartikailag és pillanatban igazi szándékainak leplezésére felhoz, csak takarói imperialista céljainak. Az öt észak-kínai tartomány, melyet korridor államként akar Japán Mandzsutiku és a Szovjet közö beékelni, részben már mind hadszíntérre változott és

ha valami előre nem látott külbeavatkozás meg nem indul, akkor sorsa végérvényesen megpecsételtnek is látszik,

mert az állandóan hangoztatott technikai fölény valóban óriási előnyt jelent a támadóknak. Ez a fölény a közvetlen összeütközéseknél és a küzdelem egyes fázisaiban szinte legyőzhetetlen akadály a védekezők részére, de az a taktikai mozdulatokban is, úgy mint a nyugtalanításban, megtevesztésben és főleg a kezdeményezés állandó birtoklásában. A még csak pár év óta fejlődő és modernizálódó szétforgácsolt, öncélú vezetők által parancsnokolt kínai hadsereg ezzel a fölényrel megbirkózni képtelen. Ezt az eddigi eredmények alapján már is meg lehet állapítani. Más kérdés azonban az, hogy Japán vajon meddig bírja az Észak-Kínában mutatott hallatlanul erős iramot?

Mikor fát ki és mennyire tudja a már elfoglalt területeket hadicéljainak keresztülvitelére szolgálatába állítani? Kínának védekezési ereje itt nyilvánvalóan meg kedvezően, a háboru elhúzásában és az ellenfél kifárasztásában. Egyelőre azonban az utolsó napok északon kizárólag japán sikereket hoztak, melyek Tokióban az amugy is magasan lobogó harci tüzeket lehetőleg

még jobban erősítették. A külföldi sajtótudósítók közlései szerint egész Japán valóságos harci lázban ég. A hatóságok falragaszokon, rádiókon propagandisztikus szónoklatokban, uccai felvonulások engedélyezésében szítják egyre a lelkesedést. A sajtó már is számol Senzi tartomány teljes meghódításával és amikor Tatung, a tartomány székhelye két nappal ezelőtt elesett, már nyert háborúról írt. A déli szakaszról már kevesebb szó esik, bár kétségtelen, hogy Japán minden tagadása ellenére itt is meg akarja feszíteni magát. Tokióban számítottak arra, hogy a fehér nagyhatalmak európai és gazdasági bajokkal lévén elfoglalva a tiltakozásnál messzebb nem jutnak,

ez a számítás pedig fényesen bevált, mert minden amerikai, angol és francia intervenció ellenére sem történt egyetlen olyan lépés sem, amely a japán célokat valóban akadályozta, vagy csak hátráltatta volna.

Ellenkezőleg, az amerikai szenátus azon határozata, melyben a fegyverszállítást a sárga frontok felé betiltotta, egyenesen Japánnak kedvez, mely fegyverek tekintetében tudvaleg óriási előnyben van Kína felett. Ezzel kapcsolatban a keleti kérdéssel egyre részletesebben foglalkozó angol sajtó több lapja fel is veti a kérdést, vajon helyes volt-e a segítséget Kínától megtagadni, amikor Japán győzelem esetén a fehér faj minden befektetése elveszett?

A legújabb eseményekről egyébként a következő táviratok számolnak be: (TOKIO.) (Reuter.) A japán hadvezetés erőlyesen cáfolja azt a kínai jelentést, amely szerint tegnapelőtt a kínai légihaderőnek sikerült egy japán csatahajót elsüllyeszteni.

(NANKING.) (Reuter.) A közép kínai kormány hálás köszönetét fejezte ki a Vatikánnak azért a rendkívül segélyért, melyet a Szentatya a kínai katolikus missziók számára kiutaltványozott.

(SANGHAI.) (Reuter.) A szemben álló felek előkészületei és csapatátmozgásai egyre tartanak. A kínaiak elfoglalták a számukra kijelölt állásokat, amiket rendkívül módon megerősítettek.

(TOKIO.) (Reuter.) A japán lakosság körében óriási lelkesedést keltett az a hír, hogy Tatung, Senzi tartomány fővárosa elesett. A várost, miután a japán haderő teljesen körülfogta, úgy szőlővén, kardcsapás nélkül vették be. A 29-es kínai hadsereg 4 divízióját teljesen demoralizált legénységével elfogták. A hadizsákmány tekintélyes. Tatungon át a győzelmes japán haderők Juho irányába törnek előre.

(NANKING.) (Reuter.) A kínai hadvezetőséget igen nagy zavarba hozták az észak-kínai vereségek. Kormánykörökben a hadvezetés teljesen új alapokra való fektetését tervezik. Meg akarják teremteni az állandó összeköttetést az egymástól távolálló kínai csapatok között. Szó van arról, hogy a két fronton küzdő csapatokat egy ember vezetésére bízzák. A sajtó tovább folytatja támadásait a vezérkar ellen, melyet erélytelenséggel vádol.

(TOKIO.) (Reuter.) A japán kormány biztosította az általa megszállt területeken a külföldi állampolgárok cselekvési szabadságát és közölte Washingtonnal azt, hogy az amerikai polgárok elszállításánál minden segítséget megad.

(SANGHAI.) (Reuter.) Ogden angol konzul a legutóbbi bombardement alkalmával könnyebb sérülést szenvedett. Megállapítani, hogy a bombát, melynek repeszdarabjai a konzult megsebesítették, japán, vagy kínai gépek dobták-e le, nem sikerült.

(TOKIO.) (Reuter.) Az angol konzul

sürgetésére a japán kormány kijelentette, hogy a nankingi követ megsebesítése tárgyában Tokióhoz intézett memorandumot a jövő hét folyamán érdemben megválaszolja. Ugyancsak Tokióból jelentik, hogy a legutóbbi vizsgálatok nem hoztak pozitív bizonyítékokat arra vonatkozólag, hogy a támadást japán gépek követték volna el.

(SANGHAI.) (Reuter.) A kínai hadvezetés rendelkezésére, mellyel a hadi erők visszavonását rendelte el, már is érezteti hatását. Sanghai a Wangpu folyótól elvága komoly élelmiszerhiány elé tekint és a koncessziós területek konzulátusainak jelentése szerint máris megkezdődött a készletek felélése, ami rövid időn belül komoly következményekkel járhat. Japán részről egyébként egyre folyik a csapatszállítás és a jelenlegi állásoknak, mint kiinduló pontoknak kiépítése.

(TOKIO.) (Reuter.) A japán hadvezetés jelentése szerint a Terrauchi csapatok Peipingtől délnyugatra elfoglalták Lihót is és a déli szárny Pao-tungfu felé tör előre. A kínaiak elkészített ellenállást tanusítanak.

(TOKIO.) (Reuter.) Japán nem mond le az 1940. évi olimpiász megrendezéséről, mert a konfliktus gyors lebonyolítását még mindig reméli.

(SANGHAI.) (Reuter.) A délutáni órákban japán részről heves támadás indult meg a kínai csapatok állásai ellen, mely nagyobb egységek partraszállását volt hivatva fedezni. Az angol konzulátus katonai attaséjának megfigyelése szerint ez a japán terv sikerült is.

(HONGKONG.) (Reuter.) A japán légihaderő hevesen bombázta a kan-

Masaryk temetése alkalmával Tatarescu, Hodzsa és Sztojadinovic Prágában fognak egymással tanácskozni

(BUCURESTI.) Tegnap fontos miniszteri tanácskozás volt Inculet elnökletével, amelyen Pop Valer, Cancicov miniszterek, Ilasievici tábornok és mások vettek részt. Egyébként rendfentartási intézkedésekről tanácskoztak, az uccai tüntetések megakadályozásáról, majd a tisztviselői fizetésrendezés kérdéséről. A Lupta a helyzettel foglalkozva azt írja, hogy

bucurestii körök figyelme most főleg a Genfben folyó tárgyalások felé fordul, ahol Antonescu és Bár-dossy magyar követ tárgyalnak. A tárgyalásokról a repülőgépen hazaérkezett Badulescu alminiszter tájékoztatta Tatarescu kormányfőt. Az államtitkár néhány nap múlva viz-szátér Genfbe.

A miniszterelnök tegnap utazott el Prágába, hogy részt vegyen Masaryk temetésén. Prágai tartózkodása alatt tárgyalni fog Hodzsa miniszterelnökkel és az ucranoda érkező Sztojadinovic jugoszláv államfővel. Így az időszéri politikai problémákat a kisantant nézőszö-

Bucurestii társasutazásunkat

szeptember 20-101
kezdődőleg újból
meginduljuk

Indulás minden hétfőn este. Vissza-indulás minden csütörtökön délelőtt a rapiddal. Jelentkezni:

**CENTROPA
AGIMEX**

Cluj, Piata Unirii 3. Telefon: 12-29.

toni repülőteret, melynek házai lángokban állnak. Bombázták a japánok a sunhui aranyraktárakat is, melyeknek legnagyobb részét felgyújtották.

(SANGHAI.) (Reuter.) A francia konzulátus katonai attaséjának közlése megállapítja, hogy a japán technikai fölény elvitathatatlan, de elsőrendű a kínai emberanyag is, melyet, ha a kiképzésre még csak egy évi idő lett volna, aligha lehetett volna legyőzni.

(PEIPING.) (Reuter.) A Peiping-Hankau vonalon az esti órákban újabb magyar nyelvű ütközet fejlődött ki, melynek eredményeképpen a japánok elfoglalták Csocsót és bekerítették a már nem nagyon ellenálló egész 26-ik kínai hadsereget. Ezen a vonalon igen nagy hadizsákmányra van kilátás.

géből tárgyalhatják meg.

A lapok szerint a kormányutódlás kérdésében mininkább Mihalache kormányelnökségének lehetősége kerül előtérbe. Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium a kartell termék-árak és a köz-szükségleti cikkek olcsóbbításán fáradozik.

Szó van a cement, az ecet, sörélesztő és más termékek árának lehető leszorításáról. A fogyasztók 25 százalékos árcsökkentést kérnek, míg a termelők erről hallani sem akarnak. A kérdés megoldása még bizonyos időt vesz igénybe.

Tatarescu tegnap elutazása előtt minisztertanácsaival tanácskozott, majd Badulescu külügyi államtitkárral. A kormányfőt távollétében Inculet helyettesíti. A Curentul úgy tudja, hogy a kormány közlelebbről Temesváron tart miniszterközi értekezletet, hogy a helyszínen hallgassa meg és orvosolja a Bánság sérelmeit és kívánságait.

Hatalmas fadarabbal agyonverte ellenfelét a felingerült falusi gazdálkodó

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Megrendítő bűntény történt tegnap Gyaluban. Truta Joan falubeli 26 éves legény egy darab fával föbeütötte Sándor József falubeli idősebb gazdálkodót, aki néhány perc múlva óriási kínok közepette ki-szenvedett. A borzalmas bűnténynek előzményei a következők: csütörtökön délelőtt a két férfi a falu kocsmájában külön-külön társaságban italozott. Egy szer csak a két gazdaember között — bár azelőtt semmiféle harag nem volt — veszekedés keletkezett és ennek hevében Truta többször arcul ütötte Sándor Józsefet. A jelenlevők szétválasztották a verekedőket és hazakisérték őket. Körülbelül 1 óra múlva a megpofozott Sándor József elment Truta lakására és kihívatta, hogy elégtételt kérjen tőle.

Ekkor Truta kijött az uccára egy hatalmas darab fával a kezében, amellyel olyan szerencsétlenül ütötte fejbe Sándort, hogy az néhány perc múlva szörnyet halt.

A gyilkosság színhelyére azonnal ki-szálltak a falu előljárói, valamint a nagykapusi csendőrség a vizsgálat meg-ejtése céljából. Sándor József holttestét beszállították a kolozsvári törvényszéki bonctani intézetbe, míg

Truta Jánost a csendőrség letartóztatta és bekísérte a helybeli rendőrség bünygyi osztályára, ahonnan kihallgatása befejezése után ma délelőtt átadták az ügyészségnek. Az emberölés nagy megdöbbenést váltott ki a faluban és a környéken.

MUNKÁS MOZGO

Hétfőn, kedden és szerdán. Csak 3 napig

NEM

vagyok cladó

Jean Harlownek legnagyobb filmje partnerei: Franchot Tone és Gary Grant

AZ

angol házasság

Társadalmi dráma. Főszerepben: Renate Müller és Adolf Wo lbrück.

A felebbvaló ...

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Részen bajjal és bajjal, részen pedig komikus jelekkel fűszerezett verekedés színe volt tegnap este az egyik Mihai Vi-teazul téri korcsma. Szabó György bán-hunyadi származású 47 éves alkalmi borbár vígan hörpintgette egymásután a fröccsöket, miközben a „Kondoros-sárdá mellett” című „történelmi” nó-tát húzatta az egy szál, cincogó cigány-gyermekkel. De olyan szivhezszólóan, hogy a korcsmáros anyósa tenyerébe te-metett kezekkel zokogott a meghatott-ságtól.

Erre Coroian Sándor — szintén „piaci légy”-nek —, aki a rossz nyelvek szerint halálosan félti a csárdatulajdonos 118 kilós „babaalaku” anyósát — nyaka körül hirtelen kidagadtak az erek, majd emigy szólt Szabónak dühösen:

— Nem szeretem a kuruckodó nótá-kat.

Szó szót követett és néhány perc múlva a két férfi a földön hempergett, vértócsában fetrengve. Hol Szabó felül, hol Coroian alul.

— Vegyétek le rólam ezt a tekergőt — kiabálta torkaszakadtából Coroian — mert mindjárt megölöm.

— Ereszd el a hajamat — válaszolta Szabó fogcsikorgatás kíséretében.

A következő pillanatban megjelent Dan közrendőr s a „harcosokat” beki-sérte a III. kerületi rendőrségre.

E sorok írója utánuk.

— Hát mi történt veletek — tette fel a kérdést az ügyeletes rendőrkomszár — vérben fürödtetek?

— Ez a senkiházi — mutatott Szabó Coroianra — amiért egy nótát húzat-tam, nekem rohant és pofonütött. Ter-mészetesen nem engedhettem, hogy a tekintélyemet megsértse egy csak alig páréves tekergő, holott én 30 éve, hogy a piaci rendőrurak által elis-mert valódi csavargó vagyok.

Az irodában hangos derűtség tört ki. Végül is az őrmester ugy intézkedett, hogy külön-külön zárják be őket, hogy megint össze ne kaphassanak.

— Nem szükséges — legyint Szabó — bezárhatnak együtt is. Hiszen azt hi-szem, megjött neki a jobbik esze s nem fogja bántani a „felebbvalóját”.

(Pap J.)

A főváros polgármesteri hivatala érélyes intézkedésekkel szünteti meg a hus-sal üzőt üzérkedést

(BUCURESTI.) A fővárosi hatóságok érélyes intézkedést foganatosítottak a husdrágulás letörésére és a bukaresti mészárosmesterek árüzérkedésének meg-akadályozása érdekében. A fővárosban az a helyzet, hogy a husárak maximá-lása ellenére napról-napra emelkedik a hus ára. Donescu főpolgármester és Va-silie Vasilescu polgármester most ér-lyes intézkedéssel vetettek véget a fő-városi mészárosmesterek kiuzsorázó te-vékenységének. Az első intézkedés az volt, hogy azt a

42 nagy husvágót, akik nem tartot-ták be a maximális árakat, egysze-rűen kizárták a fővárosi vágóhid-ról és megtiltották részükre a vá-gatást.

A többi 144 nagyvágó kötelezvényt írt alá, hogy teljes mértékben betartja az előírt árakat és biztosítja a főváros la-kossága husszükségletének ellátását. A hus drágulásának megakadályozása ér-dekében a

főváros polgármesteri hivatala el-határozta azt is, hogy Temesvárról, Nagyszebenből és Szatmárról nagy-mennyiségű és elsőrendű minőségű vágott húst hozat és azt hozzá for-galomba a fővárosi husscsarnokok-ban.

A polgármesteri hivatal azzal a terv-vel is foglalkozik, hogy a megfelelő hus-készlet biztosítása után leszállítja a je-lenleg érvényben levő maximális ára-kat.

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A munkás-szakszervezetek tanácsa az összes szer-vezetek elnökeinek bevonásával pénte-ken este

rendkívüli ülésben foglalkozott az egyre súlyosbodó gazdasági hely-zettel és a megélhetés fokozódó drágulásával.

Elhatározta, hogy a legszélesebbkörű akciót indítja meg az illetékes hatósá-goknál a drágulási folyamat megaka-dályozására. Kimondotta, hogy a munkásság és általában a kiseg-zisztenciák védelmében megkere-sést intéz a hatóságokhoz és nyo-matékosan felhívja a figyelmet az elsőrendű közszükségleti cikkek, mint a liszt, kenyér, hus és különö-sen a tűzifa mérhetetlen arányu drágulására.

Az indokolatlan áremelés és áruuzsora letörésére érélyes rendszabályokat kö-vetel, mert a kisegzisztenciáknak jöve-delme ma már az árak ugrásszerű emel-kedése miatt nem fedezheti a legszük-ségesebb megélhetése cikkeket sem. Amennyiben a hatóságoknál tett köz-benjárása nem járna eredménnyel, ugy a szakszervezetek a Szaktanác-sal egyetértőleg a kormányhoz juttat-ják el tiltakozásukat.

Az ülésen hozott határozatok alapján a Szaktanács ma délelőtt 26.700—937. szám alatt a következő beadványt in-tézte a város időközi tanácsához a tűzi-fa áruuzsorája ügyében.

Memorandum a városhoz

„Alulírottak a Szakszerveti Tanács nevében azzal a kéréssel fordulunk a tek. Városi Tanácshoz, hogy a város dolgozó társadalmának az érdekében

sürgősen intézkedni sziveskedjenek, illetve, hogy a semmiképpen sem indokolható magas tűzifaárakat sziveskedjenek leszállítani és a mai viszonyoknak megfelelő reális árak mellett maximálni.

A lelketlen kartellüzérkedés követke-zésében

egy öl fának az árát már 1100—1200 lejre emelték fel-tisztán üzleti érdekből és amellett az-

zal ijesztik a közönséget, hogy egy hó-nap múlva még drágább lesz a tűzifa ára.

Most, amikor minden munkásnak, al-kalmazottnak, kisiparosnak a legna-gyobb gondját a téli fának a beszer-zése jelenti, határozottan állítjuk, hogy a mai árak mellett erre teljesen képtelenek.

Mindenki előtt tudott dolog, hogy fa van elég az országban, sőt fölöslegesen van. Ilyenformán nemcsak érthetetlen az áremelés, hanem

a városi tanács nem tűrheti, hogy a város lakosságát éppen a tél be-állta előtt a fa fogyasztáson ke-resztül ilyen kíméletlenül kizsák-mányolják.

Arra kérjük tehát az elnök urat, hogy ezt a kérést sziveskedjék sürgősen le-tárgyalni és tanácsi határozattal a tűzifaárakat maximálni. Ha pedig

netalán ez nem volna lehetséges, a város vezetőségének kötelessége olcsó áron közvetlenül tűzifát be-szerezni

és azt az üzérkedő kartellel szemben a város lakosságának még az ősz folya-mán megfelelő módon rendelkezésére bocsájtani.

Ezenkívül arra kérjük önöket, hogy az elsőrendű élelmiszereknek (liszt, kenyér, hus) árait sziveskedjenek felülvizsgálni és azokat is a mai viszonyoknak megfelelően megállá-pítani.

A beadvánnyal kapcsolatban ma dél-előtt beszéltünk dr. Anca alpolgár-mesterrel, aki kijelentette, hogy a Szaktanács emlékiratát az időközi bizottság tanulmányozás tárgyává teszi

és intézkedni fog az áruuzsora letö-résére.

Tíz évvel ezelőtt elkövetett gyilkossággal vádolnak egy volt ezredes

(BUCURESTI.) Az összes fővárosi lapok részletesen ismertetik azt a bün-vádi feljelentést, amelyet az ilfovi törvényszék ügyészségéhez nyújtottak be és amelyben egy 10 évvel ezelőtt el-követett bűnügyben kéri a vizsgálat megindítását.

A Crendința jelentése szerint a fel-jelentést egy nyugalomba vonult tényleges ezredes ellen nyújtották be, akit azzal vádolnak, hogy 10 év-vel ezelőtt megmérgezte a mellette küldönc-szolgálatot teljesítő kato-nát.

A feljelentés megírta azt is, hogy a megmérgezett katonaküldönc holttestét hová ásták el és az eszközölt ásatások során

tényleg emberi csontvázat találtak Serban Voda község közelében.

Ezekről a csontokról állítja a bünvádi feljelentés, hogy a megmérgezett kato-naküldönc holttestének maradványai.

A szenzációs bűnügy számai elnyul-nak Erdély északi részébe, amelynek egyik nagyobb városában a súlyos váddal illetett ezredes egy csa-pattest parancsnoka volt abban az idő-ben, amikor a terhére rótt bűncselek-ményt állítólag elkövette.

Az ilfovi törvényszék ügyészsége ed-dig 10 tanut hallgatott ki a felje-lentés alapján.

olyan tanukat, akik a gyilkosság elkö-vetése idején tényleges katonai szolgál-atot teljesítettek a megvádolt ezredes parancsnoksága alatt álló csapattestnél. Kihallgatták az ezredes családtagjait, rokonait is, akik azt vallották, hogy az ezredes még ma is él ugyan, de súlyos idegbajban szenved és ezért bírósági kihallgatása még nem volt eszközölhető.

A nyomozás és vizsgálat nagy eréllyel folyik és a Crendința szerint a folyamat-ban levő vizsgálatnak még szenzációs fejleményei lesznek.

Apróhirdetések

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ uccai szoba, konyha gyermek-telen zsidó családnak. Cal. Decebal 20. sz. (1509)

KIADÓ 2 szoba, előszoba, konyha, speiz, ugyanott egy szoba, előszoba, konyha, speiz összes mellékhelyiségekkel. Str. Pop Julian 4., Grigorescu ut 53. mellett. (1517)

SZOBA, konyha, speiz kiadó. Str. Iuliu Caesar 38. (1520)

KIADÓ komfortos kétszobás lakás. Ertekezni Jacobi iroda, Str. Baba Novac 9-a. (1417)

SZEP kertben szoba, konyha, veranda kiadó. Str. Regalá 42. (1426)

SZOBA, konyha, éléskamra, mellékhelyiségekkel kiadó. Str. Masaryk 36. szám. (1431)

KIADÓ 2 szobás stb. modern lakás. Str. Regina Maria 22. (1437)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Str. Calvin 11. (1469)

1-2 különbejárati elegáns butorozott uccai szoba, fürdőszoba használatra kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 41. (1461)

KIADÓ: 1 szoba konyha, esetleg fürdőszoba is. 1 szoba butorozva. Ertekezni: dr. Ornstein fogorvos. Piata Mihai Viteazul 2 szm. (1460)

EGY hölgy teljes ellátást kaphat fürdőszoba használatra. Str. Dima 1, ajtó 9. (1373)

KÜLÖNBEJÁRATU féregmentes csinos butorozott szobák kiadók. Str. Regimentul 83. Inf. 3 szám. (T 1428)

KIADÓ 3 szobás összkomfortos, modern új ház, külön telek. Str. Regala 55. (P 4983)

HÁROMSZOBÁS lakás összkomforttal kertes új házban kiadó. Str. Legiuni Ardenele 3. (P 4984)

KIADÓ november 1-re szép szoba konyha lakás a vasut közelében. Alkalmi eset str. Nouă 27. (T 1330)

EGY bevezetett forgalmas telcsarnok családi okok miatt kiadó közel az állomáshoz. Cim a kiadóban. (1446)

KÉTSZOBÁS komfortos lakás kiadó november 1-re. Str. Regala 15-a. Megtekint hető 11-1-ig. (P 4987)

BUTOROZOTT szoba, modern, új világgal terasszal kiadó. Ugyanott egy garconiere elegáns butorozva kiadó. Str. Ing. Poczy 5, a str. Regala tetején. (1484)

KIADÓ 2 szoba konyha, speiz, str. Artelor 14. (1495)

HÁROM szoba konyha fürdőszoba veranda kiadó. Regele Ferdinand 133. Ertekezni Unio üzletben. (1496)

3 szoba elő és fürdőszobával I. em. erkély november 1-re kiadó belvárosban. (1480)

KÉT nagy szoba konyha speiz vagy egy nagy szoba konyha kiadó október vagy november elsejére. Str. Fluturilor 4. (1483)

A VÁROS központjában, forgalmas helyen kiadó február 15-re vendéglőnek vagy fűszer és egyéb üzletnek kiválóan alkalmas 4 üzlethelyiség és 2 szoba konyha mellékhelyiségekkel álló lakás. Cim a kiadóban. (1662)

SZEP kétszobás hal modern lakás kiadó, új épület, Str. V. Goldis 33. (1562)

KIADÓ féregmentes napos konyha mellékhelyiségekkel. Cal. Traian 61. (1561)

KOMOLY urilány teljes ellátást vagy nem különbejárati, elegáns butorozott szobát kaphat, Cal. Reg. Ferdinand 40. (1553)

KIADÓ szoba konyha speiz, Reg. Carol II. 119-c. (1570)

4 SZOBÁS és 2 szobás komfortos lakás kiadó. Cal. Marechal Foch 113. (1579)

BUTOROZOTT szoba zongora fürdőszoba használatra szolid nőnek kiadó. Pianinót bére keresek. Schunda cimbalom eladó. Schwartz, Reg. Ferdinand-ut 40. sz. (1589)

BELVÁROSBAN egy szoba, konyha, mellékhelyiségek nov. elsejére kiadó. Str. Samuil Micu 4. (P 5017)

EGY nagy üres szoba irodának vagy szalonnak kiadó. Str. Iuliu Maniu 18. (P 5012)

KÜLÖN bejárati elegáns butorozott szoba fürdőszoba használatra kiadó. Str. Pop Julian 28. (P 5010)

KIADÓ szoba konyha Str. Biserica Ortodoxă 13. (P 5002)

BUTOROZOTT szoba külön bejárattal kiadó Str. Elisabeta 19. (P 5001)

KIADÓ különbejárati butorozott szoba Cal. Reg. Ferdinand 14. II. em. (1541)

Sport

Husz csapat kemény csatája vasárnap a bajnoki pontokért

Sima forduló ígérkezik, bár meglepetés sincs kizárva

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap teljes üzemben lesz a nemzeti bajnokság mezőnye. Kolozsváron a nagybányai Phoenix csapatát látja vendégül a Victoria. Nagy csata lesz. A Phoenix nagyon akar győzni és ezért csatasorba állítja az újszerűségű argentinai játékosait. A kolozsváriaknak kemény dió lesz a győzelem de azért kétgólos Victoria győzelmet tipelünk. Csernovitzban az Universitatea legénye mérkőzik a Dragos Voda csapattal. Az egyetemiek most jó formában vannak s győzelmük nem kétes. Tipp: háromgólos győzelem. Brassóban az országos bajnok Venus játszik a vasutasokkal. A bukarestiek könnyű zsákmánya lesz a mérkőzés. Tipp: 3-4 gólos győzelem. Aradon az AMTE a DUG csapatával ütközik meg. Az aradi munkásoknak parádés pont szerzője lesz a mérkőzés. Temesvárra a

NAC rándul le, hogy megvívja csatáját a Kinizsivel. A temesváriak otthonukban igen veszélyesek és könnyen meglepetést csinálhatnak. Tip: döntetlen. Petrozényba Jiu-Olimpia mérkőzés kerül lejátszásra. A petrozényiektól nehéz elvitatni a győzelmet. Bukarestben két mérkőzés lesz: Rapid-Unirea-Tricolor (szombaton) és Ripensia-Sportul Studentesc (vasárnap). Előbbi a Rapid nyeri, esetleg nagy gólaránnyal, utóbbinak a formájában visszacsúszhat Ripensia a favoritja. Lehet meglepetés is. Nehéz küzdelmet fog vinni a Juventus Lugoson a Ripensia-verő Vulturii legénységével és aligha tér haza győzelemmel. Nagyváradon a Crisana a Gloria ellen próbálja megnyirbált nimbuszát helyreállítani. Aligha sikerül.

Amint látjuk: sima forduló lesz vasárnap, bár meglepetés nincs kizárva.

Csikós véd a csehek elleni magyar válogatott csapatban

(BUDAPEST.) Dr. Dietz szövetségi kapitány tegnap este összeállította a csehek ellen játszó magyar válogatott csapatát. Az összeállítás csak annyiban tér el az általunk már közölt csapattól, hogy az általa a sérült Szabó helyett Csikós (Phoenix) véd. A csapat tehát a következők: Csikós Phöbus, Futó Újpest, Korányi Ferencváros, Magda Ferencváros, Turai Hungária, Dudás Hungária, Sas Hungária, Sárosi dr. Ferencváros, Zsengeller Újpest, Cseh Hungária, Kemény Ferencváros. Tartalékok: Bir, Balogh, Kocsis.

Várszegi — testnevelési tanár. Várszegi Józsefet, a sokszoros magyar gerelyvető bajnokot a magyar testnevelési főiskola tanárává nevezték ki.

Olasz-osztrák válogatott atlétikai viadal lesz október 3-án Bécsben.

Sárosi dr. vezet a Középeurópai Kupa dugólovódistáján 9 góllal, 2 Piola 8, 3 Toldi 7, 4 Zsengeller 7, 5 Sindelar 5, 6 Nausch 5 góllal.

Két mérkőzést játszik az Újpest Temesváron. A Ripensia vezetősége a Kinizsi számára is lekötötte az Újpest csapatát, amely október 9-én és 10-én szerepel Temesváron.

Száz rendőrt kért a szatmári Olimpia a szövetség útján a petrozényi kvesturától a vasárnapi mérkőzés rendjének biztosítására. Győzni szeretne az Olimpia Petrozényban, de kikapni — a közönségtől — nem!

Rádió közvetíti a magyar-cseh válogatott labdarúgó mérkőzést. A budapesti rádió, időszámításunk szerint 5 óra 30 perckor közvetíti a magyar-cseh válogatott Európa Kupa-mérkőzést a Hungária uti sporttelepről. Beszélő a kitűnő Pluhár István.

BELVÁROSBAN lerakatnak alkalmas terület bérbeadó. Cim a kiadóban. (1540)

1 SZOBA kiadó szeptember 15. Reg. Ferdinand 22. emeleten. Radicsnál. (T 1439)

1 SZOBA azonnal kiadó. Str. Martirii Balaiu 5 szám. Via Fantanele. (T 1438)

CSENDES házban 2 szoba parkettes és konyha, kapualatti bejárattal, igen olcsón kiadó. Carolina-tér 6. sz. (1530)

LAKÁST KERES

KERESÜNK kibérlésre üzem céljára, vízvezeték, betonozott helyiséget pincével, esetleg szuterinkhelyiséget pincével. Cim a kiadóban. (1512)

ALKOVOS nagy szoba, vagy 2 kis szoba előszoba, esetleg fürdőszobával keresetlik. Cimeket a kiadóba: „Egy személy” jellegére. (1516)

KERESEK november elsejére egésznapos, napos 2 szobás komfortos lakást. Cimeket kiadóba kérek „Egésznapos” jellegére. (1550)

Rádió

1937. Szeptember 19. VASÁRNAP. BUCURESTI. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, hírek, orvosi tanácsadó, szakelőadások. 9.55: Istentisztelet. 13: Déli zene. Hanglemezek. 19: Stanescu zenekar. 20.35: Humor. 21: Svájci Európa-hangversenye. 22.05: Francia operett-lemezek. 22.55: Rádió-zenekar.

BUDAPEST. 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének, szentbeszéd. 13.30: Hangverseny. 14.30: Madách Imre szobrának leleplezése Balassagyarmaton. 15.40: Hanglemezek. 16: Orvos. előadás. 16.50: Cigányzene. 17.30: Magyar-ország—Csehszlovákia labdarúgó mérkőzés második félidője. 18.30: Jazz. 19: Előadás. 19.30: Szalonzene. 20.15: Felolvasás. 20.45: Svájci Európa-hangversenye. 22: Hírek. 22.30: Cigányzene. 23.30: Szimfonikus zene. 1.05: Hírek.

1937. Szeptember 20. HÉTFŐ.

BUCURESTI. 6.30: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli zene, hírek. 14: Hangverseny. 19: Olasz operalemezek. 20.20: Rádió zenekar. 21.30: Lemezek. Theodorescu négyes. 22.10: Rádiózenekar. 22.45: Katonazene.

BUDAPEST. 7.35: Torna, hanglemezek éttrend. 11: Hírek. Felolvasás. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.40: Hírek. 17.15: Diáklőrá. 18: Ének zongora kísérettel. 18.30: Felolvasás. 19: Hegedű zongorakísérettel. 20: Hanglemezek. 21.10: Állatviadok a régi Rómában. 22.40: Hírek. 23.10: Jazz. 24: Hírek német nyelven. 24.05: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Töltőtollat megjavítjuk, vagy becseréljük

TEHER töltőtoll gyári lerakat. Str. Regina Maria 2.

Teke-sport

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A nemzeti tekezőbajnokság középdöntőjének újabb eredményei:

Csapatversenyben: Avram Jancu Kolozsvár: 1543 és 1500. — Bohém Kolozsvár: 1410 pont. — Remény Kolozsvár 1474 pont.

Egyéni versenyben: Sicilia Sepsiszentgyörgy: Páll L. 281, Kárpáti A. 285 pont. — III. Ker. FC.: Máthé V. 260 pont. — Bohém: Bedros C. 246 pont. — UAC Kolozsvár: Pop J. 259, Popse S. 262, Lénárd N. 278 pont. — Matador Kolozsvár: Menegotti J. 257, Tóth István 248, Grafi J. 261 pont.

TURISTASÁG

O A Szent Mihály templom búcsuját a tavalyihoz hasonló fényvel, az idén is megtartják. Az ájtatosságok sorrendje: Szeptember 26-án, vasárnap este 7 órakor litánia, szentbeszéd. Hétfőn és kedden ugyanígy. Szeptember 29-én (Szent Mihály napján) reggel fél 7 órakor és 8 órakor csendes misék, délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagy mise, prédikáció, közös szentáldozás. Ugyanakkor lesz a kolozsvári katolikus egyesületek Veni Sancte-ja és a régi céházsízlók ünnepélyes megáldása. Az összes szentbeszédet Márton Áron c. kanonok, h. plebános mondja.

SZÍNHÁZ

Szombat d. u. 5: Házasság mutyiban. (Jenei-Köbor-Schreiber nagysikerű operettjének első olcsó helyáras előadása.) Szombat este 9: A bor. (Másodszor. Rendes bérlet 1. szám. Irodalmi bérlet 1. szám.) Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Illatszertár. Vasárnap este 9: A bor. (Diszeloádás az EGE gazdajánjának tiszteletére. Előadás előtt a Ref. Földész Bethlen Gábor Dalkör, a Ref. Földész Bocskai Dalkör és a Hidelvei Ref. Földész Dalkör népdalszövítet, népdal egyvelege és a földészek dalát adják elő.)

Hétfő fél 9: A Romantikus asszony. (Szántó Armand, Szécsen Mihály és Carl de Friez nagysikerű operettje. Rendező: Gróf László, Vezényel: Schreiber Alajos. Főszereplők: Solymos Magda, Sándor Stefi, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Deéry Jenő, Csóka József, Csengeri Aladár és a színház új vokál-kvartettje. Premier bérlet 2. szám.)

Kedd fél 9: A romantikus asszony. (Rendes bérlet 2. sz.)

Szerda fél 9: A romantikus asszony. (Harmadszor.)

Csütörtöktől fél 9: A romantikus asszony. (Negyedszer.)

Péntek fél 9: Eltévett báránycák. (André Birabeau vigjátéka a Belvárosi Színház ezévi legnagyobb sikere. Főszereplők: Fényes Alice, Erényi Böske, Pál Magda, Perényi János, Gulácsy László, Mészáros Béla, Tompa Sándor, Tóth Elek, Szabados Árpád, Nagy István. Rendező: Szabados Árpád. Premier bérlet 3. szám.)

Szombat d. u. 5: Bob herceg. (Olcsó helyárrakkal.)

Este 9: Eltévett báránycák. (Rendes bérlet 3. sz. Irodalmi bérlet 2. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Szibill. (Olcsó helyárrakkal.)

Délután 6: Romantikus asszony. (Ötödször.)

Este 9: Eltévett báránycák. (Harmadszor.)

A kolozsvári Román Opera műsora

Vasárnap, szeptember 19-én (este) Vörös rózsák (Szezonnyitás).

Hétfő, szept. 20: Cárevics.

Szerda, szept. 22: Horia.

Péntek, szept. 24: Az eladott menyasszony.

Szombat, szept. 25: (iskolai matiné) Traviata.

Vasárnap, szept. 26: (este) Parasztheccsület és Bajazzók.

CAPITOL MOZGÓ: A legnagyobb premier! A halálhajó kapitánya. Főszereplők: Gary Cooper, George Raft, Frances Doo. Új világhíradó.

SELECT MOZGÓ: London futárja. Fősz.: Freddie Bartholomew, Madeleine Carroll és Tyrone Power. Hétfőtől: Nászút féláron.

URANIA MOZGÓ: A titkos küldetés. Izgalmas kalandfilm, főszerepben a csodás hangú Dick Foran.

EDISON MOZGÓ: I. Vanessa. A kastély lángokban. Büntügyi filmsláger. Helena Hayes, Robert Montgomery. — II. Kacagj Bajazzo. Fősz.: Josef Schmidt. Helyáras: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

MUNKÁS MOZGÓ: Szombaton bál miatt nincs előadás. Vasárnap: I. Modern házasság. Fősz.: Mary Astor, Genevieve Tobin és Adolph Menjou. — II. Barnum cirkusz. Wallace Berry-vel. — III. 2 színes Miki Maus. Hétfőtől I. Nem vagyok eladó. — II. Az angol házasság.

ROYAL MOZGÓ: Nick, a gentleman detektív. Főszereplők: Myrna Loy, William Powell és Asta, a csodakutya. Előtte új Fox híradó.

— Több, mint 150 ember sebesült meg egy németországi tribün összeomlásánál. Berlinből jelentik: Egy katonai diszfelvonulás alkalmával az egyik zsufolásig megtömött emelvény ismeretlen okból összedőlt. 152 személy szerencsére mind könnyebben megsebesült. Az ünnepségeket a riadalom elcsendesítésével, rövid félbeszakítás után, folytatták.

Pop Valér körlevele

Csak egy körlevél. Semmi más. Nem rendelet és nem törvény. Csak egy körlevél. Nincsenek ebben határozott követelmények. Csak úgynevezett komoly figyelmeztetések. Figyelmeztetések az erdélyi, bányai és bukovinai vállalatok felé. Az eddigi személyzet helyett 50 vagy 70 százalékban alkalmazzatok román etnikai személyzetet. Nem parancs ez, csupán erőteljesszavú figyelmeztetés. És, aki okos ember s ért a szóból, megérti, mi van a szavak mögött. Mert kétség sem fér hozzá, hogy lesznek számosan a vállalati vezetők közül, akik érteni fognak a szóból. Talán meg sem várják az előírászerűen megengedett három hónapot. Hogy mi lesz még? Nem tudni. Csak egy biztos: Nagy kavargás az egész gazdasági életben. Hiszen ennek a rendelkezésnek sok minden között az egyik igen súlyos hibája, hogy nem számol az adott körülményekkel és a lehetőségekkel. Erőteljes figyelmeztetéssel akar megoldani speciális szakkérdéseket és gazdasági problémákat. És, hogy mennyire téves elindulással és következettséggel, ezt majd szakember fogja hasábjainkon megvilágítani.

Mi nem akarunk kritizálni, mert hiszen ez a körrendelet tulajdonképpen önmagában hordja amúgy is a kritikáját. Mi csak figyelmeztetni kívánjuk, nem miniszteri szóval, csak olyan egyszerű újságírói nyelven a vállalatok vezetőit, hogy ezt a kérdést az egyetemes gazdasági élet szemszögéből kell nézni és megoldani. A termelés nyugalmának és biztonságának szemszögéből. A szakszerűség szemszögéből. A hozzáértés szemszögéből és egyetemesen, vagyis nem egyénenként és vállalatokként, hanem kollektíve. Mert csak a kollektív elhatározás lehetősége az, amely itt megmutatja a bölcsen kivetett utat.

Ha egységesen ráeszméltetik a kormányt, amelynek álláspontja ebben a kérdésben még nem ismeretes és az összes felelős tényezőket, hogy a termelés munka zavartalanul a bölcsesség és megfontoltság jegyében kell biztosítani. Nem pedig olyan miniszteri körrendeletekkel, amelyek érzelmi és elfogult alapokon születtek. Hinni is merjük, hogy ez a körrendelet, amíg valósággá teljesül, a benne foglalt szellem még átmegy mindazokon a retorikán, amelyek kivonnak belőle minden hibát, elfogultságot, nemzeti tulajdonságot és egyedül csak az állami érdek, a szükségszerűség, a munkatizsálat és a termelés átfogó nagy érdekeit érvényesítik a valóságban. Csak azokat, semmi más.

Ez pedig tisztán azon fordul meg: az érdekelt vállalati vezetők mennyire lesznek erősek és egységesek elhatározásaikban. Felfelé és lefelé egyaránt.

Október 1-ig lehet kedvezményesen rendezni az adóhátrálékot

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A pénzügyigazgatóság illetékes osztálya felhívja a város lakosságának figyelmét a Monitorul Oficial 77. számában megjelent és az 1937. április 1-i keletű, a hátrálékos adók és büntetések rendezéséről szóló törvényre. Ennek 7. és 8. paragrafusai alapján az 1932. január 1-e előtti adótartozás 20 százalékát készpénzben, 30 százalékát pedig bonokkal lehet fizetni, míg 50 százalékot törölnek. Az 1932—33-ik és 34-ik évi hátrálékokat 20 százalék készpénzzel és 80 százalék bonnal lehet kiegyenlíteni. Az 1932. év előtti büntetések 10 százalék bonnal, vagy 4 százalék készpénzzel, az 1932., 33. és 34. évek pedig 20 százalék bonnal, vagy 8 százalék készpénzzel rendezhetők, míg a büntetés többi részét törlik.

A pénzügyigazgatóság hangsúlyozottan figyelmezteti az érdekelteket, hogy a törvény 24. szakasza értelmében ez a kedvezmény folyó év október 1-én megszűnik és akik eddig az időpontig nem rendezték hátrálékaikat, elvesztik jogukat a kedvezményre és a tartozásaikat majd teljes összegükben kell kiegyenlíteniük.

Allami támogatással létesítik a Romániai kereskedők és iparosok nyugdíjintézetét

Minden kereskedő és iparos kötelezően tagja lesz a nyugdíjpénztárnak, amely gondoskodni kíván az elagott kereskedőkről és iparosokról, nyugdíjat folyósít az özvegyeknek és nevelési segélyt a kiskorú gyermekeknek

(BUCURESTI.) A kormány még távozás előtt megvalósítani kívánja a Romániai kereskedők és iparosok nyugdíjintézetét, amelynek hiányát nagymértékben érzik az érdekeltek, de különösen a családfő elhalálása esetén — a kereskedők és az iparosok hátramaradt családtagjai, özvegyei és gyermekei.

A romániai kereskedők és iparosok nyugdíjintézetének, illetve általánosan kötelező biztosításának tervezetét a minisztérium már elkészítette. A terv szerint a kereskedők és iparosok nyugdíjintézetét önkormányzattal rendelkező intézmény volna és Bukarest székhellyel a Betegsegélyző Pénztár kebelében működne. A terv szerint a nyugdíjpénztár orvosi és gyógyszersegélyt nyújtana a biztosított kereskedőknek és iparosoknak, továbbá pénzsegély betegség és elhalálozás esetén, nyugdíjat munkaképzetlenség és előregedés esetén — és végül nyugdíjat a kereskedők és iparosok özvegyeinek és kiskorú gyermekeinek.

A nyugdíjpénztár alapjait a következő bevételek gyarapítják:

1. Az összes kereskedők és iparosok havi járulékdíja, amely 10 százaléka volna annak az összegnek, amelyet a kereskedők és iparosok mint munkaadók fizetnek, jelenleg is a betegsegélyző pénztárnak, alkalmazottaik betegsegélyzői járuléka címén.

2. Az összes kereskedelmi és iparkamarák tiszta jövedelmének 5 százaléka,

amelyet ezek az intézmények kötelesek volna fizetni a kereskedők és iparosok nyugdíjpénztára javára.

3. Az állam részéről évi 5 millió lej hozzájárulás, amely összeg jelentős mértékben gyarapítaná a kereskedők és iparosok nyugdíjintézményének alapját.

4. Az összes büntetés-pénzek, amelyeket a kereskedők és iparosok nyugdíjintézményének felállításáról szóló törvény alapján vetnének ki és hajtánának be, a kihágást és mulasztást elkövetőkkel szemben.

5. Különböző adományok és alapítványok.

A nyugdíjpénztári járulékat az összes romániai kereskedők és iparosok egyenként volna kötelesek fizetni, de ezenfelül az összes kereskedelmi és ipari részvénytársaságok, bármilyen is legyen azoknak az összetételük, ha cégbejegyzésük óta már hat hónap telt el.

A kereskedők és iparosok körében általánosságban helyesléssel találkozunk a nyugdíjpénztár felállításának tervével, a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége általánosságban elfogadta és magáévá tette a kidolgozott tervezetet és így valószínűleg közelről sor kerül a nyugdíjpénztár felállítására és működésének tényleges megkezdésére is, amelynek tevékenységétől a romániai kereskedők és iparosok régi jogos kívánságuk teljesedését remélik.

HÖLGYEIM ÉS URAIM!

Meghívjuk Önöket a SELECT MOZGÓBA, ahol hétfőn e hó 20-iki kezdettel ke ül bemutatóra

NÁSZUT FÉLÁRON

c. zenés vigjáték. Nászutunkat SZÉKELY ISTVÁN rendezte. Utirányunk: Róma, Nápoly és Viareggio. Filmünk zenéjét szerzte: Gyöngy Pál. Szeretettel várjuk önöket:

Agai Irén, Erdélyi Mici, Kabos Gyula, Verebes Ernő, Dénes Gy.

Napirenden a kisebbségi kérdés a Bukarest-genfi vonalon

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az utóbbi időkben ismét sokat szerepelünk a román belpolitika színpadán. Mihalache, a nemzeti-parasztpárt elnöke Topoloveniben, Iunian viszont, a nemzeti radikális parasztpárt elnöke Iasiban beszélt a kisebbségi kérdésről. Mind a két politikus liberális szellemet képvisel, de valljuk be őszintén, hogy távol állunk a kellő megértéstől. Okiráltságbeli emberek, akik közelről sohasem láttak bennünket, nem ismerik történelmünket, műveltségünket stb. Amit a többségi nyelven olvastak rólunk, az korántsem felel a valóságot. Kizárólag ezzel magyarázható, hogy például

Iunian azzal a merész nyilatkozattal lepte meg a közvéleményt, hogy nincs szükség kisebbségi pártokra.

Mi, itt élő magyarok, szászok, zsidók, lépünk be a radikális parasztpártba és népi életünk irányítását bizzuk rájuk. Legyünk azonban jóhiszeműek és előlegezzük a bizalmat.

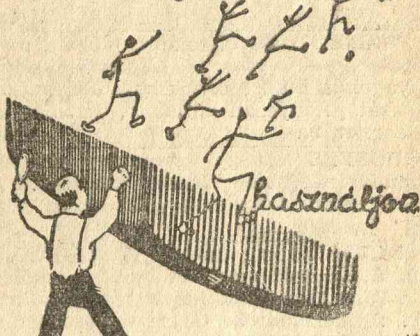
Ha Mihalache és Iunian komolyan

gondolkoznak a kisebbségi kérdés megoldásán, és a rendezési szándék is meg van bennük, akkor nyíltan és becsületesen azt mondjuk: Végre tegyenek valamit már, de először tanulmányozzák a helyzetünket. Jöjjenek le Mihalache és Iunian Erdélybe, bízzák rá a vezetést magyar emberekre és járják végig a falvakat, városokat.

Akkor majd látni fogják, hogy Csikmegegyében a gyermekek döntő többsége nem a saját anyanyelvén tanul, a hatóságok nem adnak engedélyt még a bibliakörök üléseire sem. A felekezeti iskolák óriási nehézségekkel küzdenek. Addig, míg a magyar, kezdő felekezeti tanító 1200—1500 lej fizetést kap, többségi kartársaik 3000 lejen felül kezdik. A papok olyan jelentéktelen kongruát kapnak, hogy éppen kitelik a zsebpénz.

Egy ilyen ut nemcsak Mihalache és Iunian számára volna tanulságos, hanem a tárgyilagossá román közvélemény is okulhatna belőle.

Szállanként magy el a haja

PETROLEGGER
HAJSZESZT
MEGSZUNTETI AKORPAZAST
MEGELOZI A HAJHULLAST

Meglátnák, hogy milyen nehezen élünk és azért a darab kenyérért mennyit dolgozunk.

A nyelvvizsgán elbukott tisztviselőkkel is találkozunk. Akik remélik, hogy megkapják azt a pénzt, amit hosszú éveken át nyugdíj fejében levontak. És arról is meggyőződhetnek, hogy ezekben az emberekben, de általában az egész magyarságban nincs felforgató szándék. Csak életjogukat szeretnék elismertetni.

Ha mindez valaha bekövetkezne, amit pillanatnyilag szinte csak merő képzelődésnek lehet minősíteni, akkor a szélsőséges sajtó a bokrokban valódi és nem irredenta nyulakat látna s az ősrégi népdalokból, amit évszázadok tartottak meg az utódoknak, a népi faldalmakat és örömeiket olvasnák ki. Nem tekintetnénk Isten tudja miféle csodabogarannak. Akkor és megint akkor... valamivel más lenne a helyzet.

A magyar és román gazdák kalákában építenék egymásnak a templomokat és egymásban csak az embert, a verítékező, dolgozó embert látnák.

Most, amikor az egész világ felfigyelt arra, hogy Kánya magyar külügyminisztert Bárdossy bukaresti magyar követ is elkíséri a genfi útjára, ahol bizonyára jelen van Antonescu éppen úgy, mint a másik két kisanant állam kormányainak a képviselője, szükség volna erre a terepszemlére.

Szükség volna arra, hogy a tisztaszándéku román közéleti emberek lássák, mi a valóság, győződjenek meg róla, amit mi kérünk, az nem más az összes népek megfelelő életjogainál.

A jogoknak a tiszteletben tartása pedig még sohasem idézett elő világkatakizmákat, vagy más egyebet.

Értesítés

A telekkönyvátalakító és telekkönyv szerkesztő bizottságtól

A kolozsvári új telekkönyv szerkesztő-bizottság befejezve összes előmunkálatait, mielőtt az új telekkönyvet közzétenné, kéri mindazon föld- és telektulajdonosokat, hogy akik valamely okból nem jelentek meg annakidején a bizottság előtt, hogy az új telekkönyvek a valóságnak megfelelően átalakíttassanak, különösen a teherlapot illetőleg, jelenjenek meg a bizottság hivatali helyiségében, városi járásbíróság 70. számú szobájában, bármely napon kezdve ez év szeptember hó 20-ától október hó 6-áig délelőtt 8—13 és délután 14—18 órák között.

Ezen alkalommal bármilyen tkvi. helyesbítés vagy törlés (jelzálog, hasznélvezeti jog, hasznbér, illetve bármilyen megszünt jog) minden bélyeg és taxamentességgel fog eszközöltetni.

A bizottság az érdekelteket ezen eljárás megkönnyítése céljából külön is beidézi és ezúton is kéri, hogy saját jól-felfogott érdekükben a bizottság előtt jelenjenek meg, ahol mindennemű felvilágosításban díjtalanul fognak részesülni.

A telekkönyvi átalakító bizottság.

Megnyílt!

Új üzlet!

FRATII BARABÁS TESTVÉREK

Cali Reg. Ferdinand 12. sz.
Gólya-palotával szemben

Női és férfi divatújdonságok. Eredeti bécsi modellű szwetterkülönlegességek. Óriási választék iskolai és gyermek kötöttárúkból. Adesgo és 4dy hibamentes harisnyák már 70 lejtől. Iskolai és gyermekharisnyák 15 lejtől.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

NEVELŐNŐI állást keres intelligens nevelőnő. Címeket „Intelligens” jellegre kérek. (1508)

MEGMENTEM elszakadt, kiégett, molyragott szövet, vászon, mindenféle selyemanyagokat, butorhuzatokat speciális műtöpolását jutányosan vállalom. Str. Jorga 3. I. emelet 17. (1228)

IDŐSEBB özvegy keresztény uriember komoly ismeretséget keres középkorú abszolút urinő. Leveleket „Kölcsönös segítség” jellegre. (1566)

„BLUM” Marcsa utóda, Végh Kató ujonnan átalakított mozgásművészeti iskolájában (Str. Memorandului 20.) a beiratkozások megkezdődtek. Gyermekek csoportorák a legmodernebb pedagógiai módszerrel, felnőtt erősítő és fogytorna. Magánórák Ritmika, korrekciós gyógytorna. Tantervképzés. Beiratkozni lehet 3-4-ig, este 7-8 óráig. (— 1560)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ sürgősen az Andrei Muresan-ut folytatásán 1740 négyzetméter ház hely 17 méter front, 104 méter hosszú. Kanális, víz, villany közelében. Alkalmi vétel. Cim a kiadóban. (1498)

10 ÉVEL MEGHOSSZABBITJA ÉLETÉT egy év alatt megspórolja a főző árát, ha petroldázfűtést használ, melyet legolcsóbban **MOSKOVITS ÉS TÁRSÁNA** Cluj, fűtőpostával szemben vásárol Takarékoságra is. (— T 1324)

11 DRB. kifaragott tölgyfagerenda, darabja cca. 7-8 m. hosszú, eladó. Str. Bucuresti 90. (1502)

VESEK mindenféle használt bélyeget. Cal. Regele Ferdinand 69., ajtó 1. (1506)

ELADÓ faragott barna háló, hintaszék, állótűk, festmények. Cal. Regele Ferdinand 69., ajtó 1. (1507)

KISEBB fűszerberendezés eladó. (16 fiók.) Noszin, Cal. Decebal 51. (1510)

ELADÓ 9 négyzetméteres keleti perzsaszőnyeg 10.000 lej **LLOYD** comisio Piata Unirii 9. sz.

BUTORRAKTÁR STR. GEN. POETAS 15. mindenféle butorok nagy választékban, olcsón eladók. Bizományt és beraktározást vállalom. Használt butort veszek. (1523)

MODERN garzon lakás azonnal kiadó. Str. I. G. Duca 3. (1525)

MODERN 4 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Str. I. G. Duca 3. (1526)

ANGORA FEHER NYULAK ELADÓK. Str. Tebei No. 2. (1505)

SÜRGŐSEN eladó ház hely a Str. Măzescu folytatása, víz, villany és kanális, 45.000 lejért. Str. Amos Frăncu 9. (— 1041)

MINDEN INGÓSÁGÁT MAGAS áron megvesszük **LLOYD** comisio Piata Unirii 9. sz.

ELADÓ építkezésből visszamaradt téglala, vas pinceablak. Szobai paterfon, 6,5x9,5 F 4,5 fényképezőgép. Str. Masiniștilor 43. (1567)

UJ modern hálóberendezés eladó, esetleg használtabbal elcserélném. Str. Joan Ghica 16. (1587)

UJ tele dióhálók eladók. Str. Preot Opriș 9. Dermata mellett. (1574)

ELADÓ barokkstílusú faragott szalagarnitúra, csiszolt állótűkörrel. Str. Ferici 14. (— 1573)

GARDEROB vagy ruhaszekrényt, jókarbanlevőt keresek azonnalra. Cim a kiadóban. (1576)

EXPORT fajalma vagontételben eladó. Piata Mihai Viteazul 7, ajtó 5. (1577)

RÉSZLETFIZETÉSRE mindenkiket kiszolgálunk **LLOYD** comisio CLUJ, Piata Unirii 9. sz.

OLCSÓN szállítok sodert, homokot, flaszterkővet. Piata Mihai Viteazul 7, ajtó 5. (1578)

ELADÓ ház helyek az Iris-gyár mellett. Értekezni lehet calea Marechal Foch 11. Gondoskodó szövetkezet. D. e. 9-1-ig és d. u. 4-6-ig. (— 1580)

ELADÓK félholdas kertek dr. Ciobanuféle birtokból. Dombul Rotund fölött. Értekezni dr. Kis Sándor ügyvédnél, Cluj, str. Maniu Juliu 24. (— 1585)

ROLLÓT portárral vagy anélkül megvételre keresek. Rosenfeld, str. Gen. Poetas 12. (1586)

MINDENFÉLE pince, padlás lomokat, u. m. butor, ruha, rongy, papír, vas, üveget vesz Klein, piata Abator 3. Hívásra megyek. (1565)

LAKATOSOK figyelmébe. 4 és félméteres láncos csőhúzó gép sürgősen eladó. Str. Crisan 33. (1557)

EGY szép Fikus és Asparagus eladó. Str. Masiniștilor 50. (1555)

FÜRDŐSZOBA berendezés, gyöngyfűgöny, rézüst, párnák, stb. eladók. Str. Jorga 2. II. em. 1. Megtekinthető minden nap 2-3. (1552)

ELADÓ Columbia paterfon lemezekkel. Értekezni délutánonként, str. Fântânele 29. (— 1548)

EGY Pfaff-féle szivarhajós varrógép teljesen jó állapotban jutányosan eladó. Str. B. P. Hasdau 25. Pappnál. (1547)

KÖNYVSZEKRÉNY, bőrdívány, tükör, szentkép, íróasztal, vasredőny, demizsonok, női fekete kabát és ruha eladó. Cal. Dorobantilor 36. (1545)

ELADÓ ház, ásványgyűjtemény, régiségek. Strada Regina Maria 39. (— 1600)

KÉT darab ezüst karos gyertyatartó eladó. Cal. Regele Ferdinand 80. (1544)

SÜRGŐSEN eladó házak, alkalmi vételek! Andrei Muresan aljában emeletes ház két lakrészrel, utolsó ára 510 ezer lej. — Elisabeta környékén egy kisebb villa 2 szoba konyha, fürdő, hall, elő és hátsó kert 300 ezer lej. — Belváros központjában emeletes ház 2x5 szobás komfortos, ára 1 millió 700 ezer lej. — Erőss központban 16 szobát hozó tiszta jövedelem, eltávozás miatt sürgősen eladó. Ára 370 ezer lej. — Azonkívül nagyobb bérházakra, villákra és nagyon sok kertes családi házakra van még megbízásom az eladásra. Kamilli, str. Baritiu 20. (1543)

ÓCSKA férfi ruhákat veszek és eladok. Str. Regina Maria 24. (— P 5015)

520 Fiat, kifogástalan üzemképes állapotban és egy magas nyomású vízpumpa eladó. Str. Bratianu 34. Alexy. (— P 5008)

TÖLGYFA és fenyőfa faburkolat több négyzetméter eladó. Moldován, str. Babes 9. (P 5004)

LAKATOS és kovácszszerzők fűrő, fűrőgép eladók. Biserica Orthodox 13. (P 5003)

ELADÓ sürgősen jóljövödelmező belvárosi házak. Bővebbet a megbízottnál: Cal. Decebal 18, ajtó 4. (1558)

FIGYELEM! Eladó emeletes új ház 500 ezerért, földszintes családi ház 85 ezerért, három szoba komfortos ház 400 ezerért, több családi és jövedelmező bérház, gyönyörű villák, ház helyek. Roma iroda, Bocsánczy, str. Memorandului 9. (T 1432)

KRUMPLI nyári, rózsza, válogatott 2,50 kifli 3,50 lejért házhoz szállítva eladó. Pálffy, Regele Ferdinand 68-70. (T 1437)

PIANINO, Stingl gyármány és zongora, rövid, keresztthurok eladó. Szigeti, str. Memorandului 15. (P 5025)

ELADÓ új gomblyukköti aprát jutányos áron. Ugyanott rongy, szőnyegnek való új rongy kapható. Str. Kogălniceanu 7, ajtó 9. (P 5023)

CSIKÓBUNDA nagyon jó állapotban eladó. Cal. Regele Ferdinand 10, emelet, délután 5-8-ig. (P 5020)

RÁDIO 3 plus 1 egybe épített hálózati 2800 lejért eladó. Str. Pata 98. (P 5019)

ÁLLAST KERES

SZOPTATÓS dadának ajánlkozik orvosilag megvizsgált, egészséges fiatal nő. Címeket: „Dada” jellegre kiadókba kérek. (1497)

ÜGYVÉDI titkárnő perfekt román, magyar gépirónő, pénztárkezelésben könyvelésben jártas alkalmazást keres. Elmenne idősebb uriemberhez, házvezetőnőnek vagy társalkodónőnek, vidékre is. Megkereséseket „Hüség” jellegre kiadókba. (1583)

ISKOLÁS gyerekek román tanítását jutányosan vállalom. Cim a kiadóban. (1582)

JÓLFŐZŐ szakácsnő vendéglőbe ajánlkozik. Str. Rugului 9, ajtó 1. (1546)

ELSŐRENDŰ angol és francia varrónő megy házhoz varrni. Otthon is jutányos árban vállal, ugyisint férfi és női fehérneműt is. Str. Oăsanu 56-a. (P 5016)

EGY jobb nő megbízható, aki mindenhez ért, állást keres. Cim a kiadóban. (P 5013)

INTELLIGENS idősebb gyermekgondozónő állást keres 1-re csecsemőhöz, vagy házvezetőnőnek. Kemenes Juci, Gheorgheni Str. Nicolae Titulescu 31. (— v P 5000)

Kiadó november 1-re sétatéri villában:

Octavian Goga 11 szám alatt és 5 szám alatt 1-1 4 szobás komfortos lakás. Piata Unirii 21 szám a. 1-2szoba konyhas lakás.

Bővebbet: Kotolikus Egyházközség, P. Unirii 14. gazdasági hivatalában.

ÁLLAST KAPHA

BUTORASZTALOS segédek felvesszünk. Modernmobil, str. Memorandului 11. szám. (— 1499)

SZABÁSZATI kurzusra jelentkezőket felvesz Horovitz René női divatszalon. Str. I. G. Duca 3. (1501)

NÉMET leányt keresek 3 éves gyermek mellé. Str. Fântânele 35. (1503)

KÖTŐNÖKET, kik gépen kötni tudnak, lehetnek férfiak is, azonnali belépésre alkalmaz, ugyancsak tanulóleányokat is felvesz a „Texta” kötőgyár Cluj, Str. Berthelot 28. szám, ahol 2 kicsi kötőgép is eladó. (1511)

EBED hazahozáshoz keresek valakit. Grünfeld, Str. I. G. Duca 3. (— 1521)

KERESEK egy szerény igényű intelligens kimondottan szabad, le nem kötött fiatalleányt, aki román, magyar, német nyelvben egy írásban teljesen perfekt, aki más helyiségekbe is elmehessen. Jelentkezni Cal. Motilor 141. (1556)

KÉT erőfizikumú, jócsaládból való 16 éves fiú tanulónak felvétetik. Katona sültöde, calea M. Foch 14. (— 1575)

KIFUTÓLEÁNYT vagy tanuló fizetéssel keres Fortuna kalapszalon, Cal. Reg. Ferdinand 22. (1571)

TANULÓT jömegjelenésűt négy középiskolával felvesz fizetéssel, Heller cipőüzlet, Piata Unirii. (1572)

GATTERES kerestetik. Atlas, Cluj, Str. Gutenberg 2. (1584)

NŐI kézimunkához értők állandó munkát kaphatnak. Cim a kiadóban. (1564)

HARISNYA körkötőgépen dolgozni tudó és tanulni akaró lányok felvételére. Révész, Str. Trecoare 9. (1580)

TAKARITÁST lakást kaphat megbízható nő vagy házaspár. Str. Sincal 15. (1580)

POROND bányához kisebb családnak lakást adnék, az embernek állandó munkája. Jelentkezni szeptember 19. Cal. Marechal Foch 125. (1540)

GYERMEKRUHA varráshoz egy képzett leányt azonnal felveszek Albert Ilonka Str. Neculcea 8. szám. (P 5014)

SÜRGŐSEN keresek több tanuló vagy munkásleányt és egy perfekt spulnizónőt. Guihané, calea Motilor 22. (— P 5000)

ÜGYES kiszolgáló kisasszonyt felveszek kevés óvadékkal. Cim a kiadóban. (P 5000)

ROMÁNUL beszélő intelligens nőt keresek 9 éves leánykám mellé. Ajánlatokat „Vidék 1000” jellegre a kiadóba kérek. (1520)

PERZSASZŐNYEG szövő leányokat felveszek. Str. Corches 2. (1530)

FIATAL kifutófiút, ki nagyon jól biciklizik, felvesz Schwartz, Str. Memorandului 18. udvarban. (P 5024)

PERFEKT román jobb nőt keresek délutánra gyermekeim mellé. Jorga 12, ajtó 1. (P 5022)

BICIKLIVEL rendelkező ügyes kifutófiút felveszek. Weisz, Cal. Motilor 42. (P 5020)

ÜGYES tanulóleány felvétetik. Bote kozmetikába, Cal. Reg. Ferdinand 34. (1327)

KÉZIMUNKÁS leányt vagy fiút piaci szabószághoz felveszek. Str. Gen. Poetas 20. (1538)

PERFEKT onduláló és manikűrözőnőket keresek. Címeket „Állandó” jellegre a kiadóba kérek. (— 1600)

KÜLÖNFELEK

Bükkfa öle 960

(Legtökéletesebb konyhafa). Téli 1000 Primária dohánytörszébe. (— 1551)

ELSŐOSZTÁLYU lekencei bor, öregéti ürmös, valódi seprő, szilvapálinka. Dusan felszerelt büffé és finom flekken kapható **Lignér** Mariannal szemben. Prima sör, állandó friss csapolás. (T 1434)

HA PÉNZÉT biztos vállalatba elhelyezni akarja, ha vállalatához pénzestársat keres. Ha már befejezett **találmányait** gyorsan értékesíteni akarja, forduljon bizalommal **Roma** iroda, Bocsánczyhoz. Memorandului 9. (T 1433)

ISKOLAI év kezdetén minden szülő lánca el gyermekét „Senlaslo” szappannal, mely megvéd fertőzések ellen. (— T 1358)

ISKOLAI tankönyveket és más munkákat 30 százalékkal leszállított árban köti a „Gloria” könyvkötészete, Piata Unirii 9. (— 1500)

TÁRSAT tökével keresek jövedelmező tömegcikk eladásához. Vállalkozás lakáson üzhet. Megkereséseket kérek „Könyv” megjelöléssel jellegre kiadókba. (1504)

KÖZÉPISKOLÁSOK és elemisták tanítását jutányosan vállalom. „Biztos siker” jellegre a kiadóba. (1513)

NÉMET nyelvtanárna jutányos áron mellett órákat ad. Címeket „München” jellegre kiadókba. (1514)

TÖKÉLETESEN és olcsón szabni tanítok, tanuló felveszek, lakótársnőt keresek. Salon Modern Artistic, Cal. Regele Ferdinand 2. (1515)

POLOSKAIRTÁST, féregirtást, lakásfertőtlenítést világvárosokban legjobban bevált, legmodernebb, **TÖKÉLETES** hatású „Paragáz” eljárással eszközöl speciális deparazitáló osztályunk. „Polynea” laboratórium, Cluj, Str. Avram Iancu 16. (szuterin.) (1519)

SZOBAFESTŐ és mázólo Lazarovits elköltözött Cal. Traian 28. alá. (— 1519)

LÁZAR Béla urisabósága. Bélés, külföldi szövetek. Hitelképes egyéneknek előnyös heti, vagy havi részletfizetésre. Croitorie Lázár. Str. Regina Maria 32. (1522)

SZÜCS és szőrmemunkákat, alakításokat és festést legjutányosabban vállalom. Hívásra házhoz megyek. Kővári szücs, Str. Paris 21. (P 5018)

MENYASSZONYI fátlyat és koszorút elegáns kivitelben olcsón kikölcsönzők. Plisseé szalon, Cal. Reg. Ferdinand 40. (1554)

PIANINOT bárbe vennék. Berávi Str. Oct. Goga 7. (P 5011)

JÓL bevezetett üzemhez 80.000 leies társ kerestetik havi 6000 lei biztos kereset. Cim Str. Closca 22. (1591)

FIGYELEM! Olcsó és jó kiszolgálást talogh fodrásznál kaphat. Piata Unirii. (P 5005)

HIREK

NAPTÁR: 1937. Szeptember 19. Vasárnap. Kat.: Január. Prat.: Januarius. Ort.: Sf. Mart. Trofim. Izr.: 14 Tisri 5698 Aj. de Sucoth.

Jócsétét!

EZ IS FÉRJ

— Miért nem segített, mikor láttam, hogy a feleségét verik?
— Mert tudtam, hogy az illető egyedül is el tudja verni.

AZ OKOS KUTYA

Szerencseffy: És mondd csak, okos a kutya?
Butány: De még mennyire. Képzeld csak, éppen tegnap történt a következő eset. Sétára indultam vele. Egyszer csak megállottam a járdán és így szólítottam: „Bundás, otthon felejtettünk valamit”. Mit gondolsz, mit tett erre a kutya?
— Hazafutott és elhozta azt, amit otthon felejtettél.

— Azt nem. De leült a járda szélére és vakarni kezdte a fejét. Látszott rajta, azon tűnődik, hogy mit is felejtettünk otthon?...

AZ IZGALOM JELE

— Rettenetes dühös lehetett, hogy teli korsó sört vágta a Laci fejéhez.
— Tényleg. Ha nem vagyok olyan izgatott, előbb legalább megihattam volna a sört...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 18-ától, szombat estétől folyó hó 24-éig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács Dénes utóda, Memorandului; Dr. Olariu, Regina Maria; a Minerva, Regele Ferdinand és dr. Rusu Aurél Cipariu uccai gyógyszerárak.

— Időjárás: A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: Változékony égboltozat, fokozódó lehűlés, erős szél.
— Női és férfi fehérneműek készen nagy választékban. Rendelésre 24 óra alatt készülnek. Csipkék, szallagok, divatgombok, bőrkeztük, férfi és női harisnyák, festett zsákok, zsákhársz mélyen leszállított árban. „Uránia” áruház-Úránia-palotában.

— Házasság. Jeney Ferenc Cluj és Klein Mária Cluj, mai napon házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Érdeklődők figyelmébe. Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Alfréd operabéna az érdekeltek tudomására hozzák, hogy tanításukat újra megkezdtek. Mint ismeretes, a két kiváló pedagógus tanítványai egy a nemzetközi hangverseny-dobogók, valamint az operaszínpadokon a legnagyobb sikereket aratják. Jelentkezni lehet lakásukon: Str. Memorandului 10., naponta délelőtt 12—1 és délután 4—6 órák között. Ugyanitt közöljük, hogy Hevesi Piroska egy előző közleménnyel ellentétben nem a legközelebbi hetekben hajtja végre tervezett délamerikai hangverseny-körútját, hanem csak későbbi időpontban.

— Kolozsvári szabómunkások szakmai gyűlése. A kolozsvári szabómunkások szeptember 21-én, kedden este 8 órakor az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak. Napirenden a termelőszövetkezet ügye szerepel.

— Sulyostermészeti verekedés a közeli Maguriban. Sulyos verekedés színhelye volt tegnap Maguri község. Dran de Gheorghe és Roba Traian gazdák már régen haragos viszonyban voltak. Tegnap összetámadtak, szóváltás keletkezett közöttük, melynek hevében Roba köveket ragadt és azokkal többször fejbeverte ellenfelét. Drandet sulyos állapotban kórházba szállították, Robát a csendőrség őrizetbe vette és az ügyben bevezette a nyomozást.

A romantikus asszony

Hétfőn este lesz az új szezon első operett-premierje. Három márkás szerző szerepel a színpadon: Szántó Armand, Szécsén Mihály és Carlo de Fries. Mindhárom név ma már európai fogalom az operett irodalomban, egész sereg színpadi és filmsiker fűződik hozzájuk.

Új operettjük, *A romantikus asszony*, ebben az évben került színre először Budapesten s most készül előadására a legnagyobb bécsi operett színház. Montecarlóban játszódik a rendkívül vidám, hangulatos, kerek mese, amely egy romantikus hajlandóságu, mai fiatal

nő körül szövődik s telve van humorral és derüvel. *A romantikus asszony* legtöbb száma ma már ismert sláger — számtalanszor halljuk a rádióból.

A romantikus asszony női főszerepeit Solymosán Magda és Sándor Stefi alakítják, míg a férfiak közül Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Csóka József, Csengeri Aladár és a színház új vokál kvartettje kapott nagy szerepet az újdonságban. Az operett Gróf László rendezésében kerül nálunk színre s egyelőre öt előadásra van kitűzve.

Eltévedt báránycák

Az év első prózai újdonsága André Birabeau nagy port felvert új vígjátéka lesz: az *Eltévedt báránycák*. Budapesten a Belvárosi Színház játszotta ebben az évben páratlan sikerrel. A vígjáték magva az ifjúság szerelmi problémája s a világhírű szerző a kényes témát finom izléssel és tapintattal, de mégis teljes őszinteséggel viszi színpadra.

Különös érdekessége a darabnak, hogy főhősei még a gyermekkor és az

ifjúkor határán vannak. Ezt a három szerepet nálunk Fényes Alice s két most felfedezett ifju tehetség, Perényi János és Gulácsy László alakítják, akinek ez lesz az első színpadi fellépésük. A felnőtteket Erényi Böske, Pál Magda, Mészáros Béla, Tompa Sándor, Tóth Elek, Szabados Árpád, Nagy István alakítják az újdonságban, amelytől a színház nálunk is kirobbanó sikert vár.

A bor diszeloádása a földész dalárdák részvételével

Vasárnap este a gazdanap tiszteletére diszeloádás lesz a színházban. Színre kerül Gárdonyi Géza halhatatlan remekműve: A bor. Előadás előtt a három kolozsvári földész dalárda tart nagyszabású hangversenyt.

ISKOLA női, férfi, gyermek
CIPŐ szenzációs olcsó árban
NIMBERGER
cipőáruházban. Cluj, P. Unirii 23. (Hotel Central)

— **FELHÍVÁS.** Az I. kerületi rendőrség felhívja mindazokat az ifjakat, akik helyben és vidéken születtek és jelenleg a kerület területén laknak, illetve tartózkodnak, hogy legkésőbb október elsejéig naponta 8—2 órák között feltétlenül jelentkezzenek a katonai listákba való beírás végett.

— Szopos—Tóth festőművészek rajz és festészeti kurzusa megnyílik 1937 szeptember 21-én (kedden) délután 3 órakor az Unitárius főgimnázium rajztermében, Calea Marechal Foch 12 II. em. 6. a. Jelentkezni lehet a kapusnál, kitett iven, vagy a kurzus megkezdésekor. Új tanítványok hozzanak magukkal rajzokat, vagy festményeket, hogy tudásukról tájékozódást lehessen nyerni.

— **HALÁSZI munkaruhái,** orvosi köpenyei a legjobbak. 50 százalékban avatott kelméből készülnek. Cluj, Calea Regele Ferdinand 109. szám.

— Az **Iparkamara** hireiből. (2387—1937. szám.) Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a Federația Națională pentru Industrializarea Textilelor lent és kendert vásárol bármilyen mennyiségben. Bővebb információ az Iparkamara 8. sz. szobájában szerezhető be, ahol az árákról is lehet tájékozódást kapni. Kereskedelmi és Iparkamara.

— **S. KOUBA PAULA** hegedűtanárnő a tanítást megkezdte egyelőre lakásán. Str. Pasteur 24. Október 1-től. Str. Avram Iancu 18. Jelentkezni lehet minden délután.

Okvetlen nézze meg a Royal slágermozgó mai műsorát

Nick gentleman detektiv

C. filmet. Csupa izgalom és rejtély. A közönség a régen olvasott Nick Karter regény hatása alatt áll. Főszerepben: Myrna Loy, William Powell és Asta a csodakutya. Hétfőtől: Általános közkíváncsi! NE HIGYJ A FÉRFINEK. Clark Gable és Joan Crawford.

Reuter jelenti:

(BELGRÁD.) Az észak-szerbiai esőzések következtében a Mura folyó több helyen kiöntött. A hatóságok mindent elkövetnek az árvízveszély csökkentésére.

(SZÓFIA.) Nagy bizottság és a bulgár közlekedési miniszter jelenlétében mutatták be az új „Árpád” típusú motoros sin-kocsikat, a Ganz Villamossági R.-T. legújabb gyártmányait. A kocsi helyenkint 107 kilométeres óránkénti sebességet értek el és igen nagy tetszést arattak.

(BELGRÁD.) A kiállítás ünnepségeivel kapcsolatban a jugoszláv sajtó szerint a magyar kulturális kiállítás sikert aratott.

(BÉCS.) Az osztrák főváros egyik legjellegzetesebb épülete a prateri Rotunde kigyulladt és óriási kupolája hatalmas lángokkal leégett. A tűz kelet-

kezésének oka ismeretlen. A kár nagy, mert az épületben a mintavásárról fennmaradt áruk voltak elhelyezve.

(NÜRNBERG.) A pártnapok alatt Nürnbergből öt és fél millió levelet és levelezőlapot egymillió kétszáz ezer táviratot továbbítottak és 42.000 telefoninterurban beszélgetést bonyolítottak le.

(MOSZKVA.) A Don melletti Rostovban a vészbiziróság halálra ítélte 7 magasabb rangú mezőgazdasági vezetőt szabotázs miatt.

(KAIRÓ.) Egyiptom nyugati részén rendkívül gazdag kőolajforrást fedeztek fel.

(RÓMA.) Az olasz kormány most tette közzé az ugynevezett házassági kölcsön törvényt. Eszerint kölcsönt kapnak azok, akik nem töltötték be 26-ik életévüket és évi jövedelmük kevesebb 12.000 líránál. Az első gyermek után

CEHOSLOVACA

fiókja:

Cluj, I. G. Duca ucca 3 szám.

(„SELECT”) mozgósínház mellett.)

az őszi és téli SZEZONRA

elsőrangú kivitelű, férfi női, és gyermek ruházati cikket

óriási választékban

hoz forgalomba, ugyanolyan árák mellett, mint a bucu-restil központ.

a kölcsön 10 százalékát, a második után huszat, a harmadik után harmincat, a negyedik után az egész kölcsönt törlik. Az aglegény adót kiterjesztik a katonatisztek és altisztekre is, viszont törlik a kauciót. Bevezetik a többgyermekes családoknál a tandíjkezdésményt is.

(BERLIN.) Göbbels propaganda miniszter kihallgatáson fogadta a Németországban turázó eszt újságírókat.

(BERLIN.) A Junkersmüvek új óriási személyszállító repülőgépet építettek, mely 400 kilométeres óránkénti sebességgel fog közlekedni és 40 utas befogadására képes.

Élet és halál heti krónikája

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Kolozsvár város e heti (szeptember 11—18) népmozgalmi adatai az anyakönyv tükrében.

Házasságot kötött: 23 pár.

Született: Faler Vilmos izr. Katona Anna róm. kat. Costisor Viorel gör. kat. Neta Pavel ort. Cosma Viorica gör. kat. Abraham Gábor izr. Jilovean Mircea gör. kat. Szász Ödön róm. kat. Vamas Joan gör. kat. Kondor László ref. Geambalasu Stefan ort. Corpodean Mircea ort. Seemann László ref. Biró András róm. kat. Chibuletean Maria gör. kat. Lukács Ildikó ref. Moldovan Erzsébet róm. kat. Popoviciu Marina ort. Sambranu Nicolae gör. kat. Madár Rózália ref. Jakab Edit ref. Miescu Georgeta ort. Gólya Attila ref. Csibi Lajos róm. kat. Marcu Alexandru gör. kat. Tordai Dénes ref. Rosenzweig Márton izr. Löwbeer Konstantin izr. Kelemen György róm. kat. Nagy Veronika ref. Varga Mária róm. kat. Kabos Zoltán ref. Brayer Csaba ref. Hideg Zoltán ref. Bálint Sarolta ref. Romitan Moisa gör. kat. Cheovari Lia gör. kat. Dragan Ioan gör. kat. Braun Agnes izr. Pál Florica ort. Heirits Lajos róm. kat. Hirsch Ferdinand izr. Marginean Miron gör. kat. Neuman Rio-Ritta izr. Pors Ioan ort. Barabás Zsigmond róm. kat. Szabó György ref. Fekete György róm. kat. Boariu Lucia gör. kat.

Meghaltak: Szabóné Ungvári Ágnes 76 éves ref. Potic Mihály 23 éves róm. kat. Lichtenstein Gyula 40 éves róm. kat. Fehér József 3 hónapos ref. Sárba Grigore 36 éves gör. kat. Constantinescuné Cersei Elena 22 éves ort. Nyiredy Sándor 34 éves róm. kat. Balásné Fogarasy Mária 50 éves ref. Magureanné Jucan Catalina 52 éves ort. Diósi János 54 éves ref. Pópa Jacob 64 éves gör. kat. Ignéne Nedelcu Doina 68 éves ort. Mera Vasile 42 éves ort. Szabó Baranyai János 33 éves ref. Albu Gavrilă 49 éves gör. kat. Brotfeld Gidali 45 éves izr. Po Irímie 51 éves gör. kat. Maxim Gheorghe 49 éves gör. kat. Józsefné Sámuel Reghina 38 éves izr. Popovici Marina 4 napos ort. Chiorean Pavel 66 éves gör. kat. Kocsisné Kertész Jolán 52 éves róm. kat. Socaciuné Verebei Ilona 28 éves róm. kat. Bodnár Zsigmond 18 hónapos róm. kat. Budian Pavel 48 éves ort. Patrutesan Irina 21 éves ort. Török Judit 1 éves róm. kat. Tambac Dumitru 4 hónapos ort. Hamza Béla 28 éves ref. Birks Jolán 4 éves róm. kat. Kacsirné Bán Katalin 26 éves róm. kat. Popné Sas Ileana 60 éves gör. kat. Suciu Vasile 58 éves ort. Rámai Emilia 26 éves ref. Pop Elvira 1 éves ort. Székely József 78 éves róm. kat. Orda István 79 éves ref. dr. Hofbauer János 69 éves róm. kat. Zsiga Vilmos 29 éves róm. kat. Kiss József 82 éves ref. dr. Petric Laurentiu 71 éves gör. kat. Dukász Jenő 53 éves ref. Molnár János 18 éves ref.

Színháznyitás

Külső-belső alakban megújodva nyitotta meg újra kapuit tegnap a magyar színház együttese. Ünnepi nyitány után a szépszámu közönség előtt Réthelyi Ödön lendülettel adta elő Petőfi Színészadalát, majd Solymosán Magda énekelt, stílusosan, székelő dalokat, K. Molnár Irma zongoraművésznő kíséretével. Utána Gárdonyi Géza örökéletű falusi életképe: A bor került színre. A harmatosan üdítő tisztaságú költői mű most is mély hatást gyakorolt a közönségre, amiben része van a most bemutatkozó Szabados Árpád körültekintően gondos rendezésének. A főszereplők közül Nagy István, az újra visszatért M. Erényi Böske és Mészáros Béla, Tóth Elek, Lantos Béla, Fényes Aliz, Benes Ilona és Harmath Jolán, mind sikerült alakítást nyújtottak. Különösen Nagy István alakítása volt elmélyültség értékes eredménye. Derűről a kitűnő Tompa Sándor, Csóka József, Deésy Jenő és Miklóssy Margit gondoskodtak. A közönség mindvégig tiszta élvezettel szórakozott a pompás előadásban, amelynek igen szép sikere volt.

(w.)

— **Gyalogtura.** A Haggibbor turista szakosztálya vasárnap reggel 8 órai indulással a klubház elől városkörnyéki gyalogturát rendez.

— **FÉLHOLTRA VERTE VETÉLYTÁRSÁT.** Tegnap súlyos természetű büntény játszódott le Paget közsgében. Stancu Teodor 20 éves fiu mulatozás közben összeszédalkozott a falu korcsmájában Susmann Pascu 18 éves barátjával. A két fiatalember közötti heves veszekedés egy falubeli leány miatt keletkezett. A veszekedés során Tancu egy nagy darab követ emelve fel a földről, azzal többször fejbeütötte, Susmant, aki eszméletlenül terült el a padlón. A csendőrség Stancut őrizetbe vette és bekísérte a kolozsvári rendőrségre, ahonnan a vizsgálat befejezése után átszállították az ügyészségi fogházba. A súlyosan megvert Susmant válságos állapotban beszállították a bányahunyadi kórházba. Alapota súlyos és aggodalomra ad okot.

— **Eltemették dr. L. Petric tisztiorvost.** Tegnap hatalmas részvét mellett temették el a városunkban 72 éves korában elhunyt L. Petric tisztiorvost, akit széleskörű és előkelő rokonság gyászolt, többek között Vaida Voevod Sándor, dr. Dunca Eugen megyei prefektus és mások, akik a tegnapi temetésen is résztvettek, amikor is nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra az érdemes, öreg köztisztviselőt.

— **Felhívás.** A II. kerületi rendőrség kapitánysága felhívja az 1919–20. ban született ifjakat, hogy szeptember hó 20-tól kezdődőleg katonai ügyük elintézése végett jelentkezzenek a kapitányságon.

— **A Kisiparos Szövetség Cluji fiókjának közleménye.** 310.312—1937 sz. „A Kisiparos Szövetség cluji fiókja a tagok tudomására hozza, hogy ma kaptuk meg a központtól a távirati választ a könyvezetésre vonatkozólag, melyben értesítenek, hogy a könyvelés csak azokra az iparosokra kötelező, akiknek cégjei be vannak jegyezve a törvényszéken vagy a Kereskedelmi és Iparkamaránál. Tekintve azonban az új ipartörvény 333. bekezdését, mely mentesíti a bejegyzés alól, azokat az iparosokat, akiknek iparigazolványaik vannak és elrendeli, hogy mindazok, akik be vannak jegyezve minden költség től mentesen törölendők, világos, hogy a kisiparosok nem kötelesek kereskedelmi könyveket vezetni.” Moldovan A. elnök sk. Seredan V. sk. titkár.

Kiskereskedők

és kisiparosok üzleti hitelesített könyveket (Jurnal és Inventar) törvény előírása szerint beszerezhetők
„CENTRALA” E. KATZ
Str. Reg. Maria 32. Lei 580.
Telefon: 12-20.

Pánik a newyorki tőzsdén

Óriási áresések európai és ázsiai papirokban
Újabb győzelmet jelentenek a spanyol felkelők

(NEWYORK.) A rendkívül kiélesedett európai és keletázsiai helyzet a newyorki tőzsdén is éreztette hatását. A Wallstreetnek tegnap fekete napja volt. Két és fél év óta olyan mély szintet nem értek el a papirok, mint pénteken és ugyancsak két és fél év óta nem történt még meg, hogy a tőzsdét zárlat előtt becsukták volna. Az európai és keletázsiai ipari érdekeltségek papirjainak árfolyamait a sikeresen dolgozó kontremín 18-22 százalékkal nyomta le. A pánikszerű árzuhanás a tőzsde bezárása után a magánforgalomban is folytatódott. Az ipari érdekeltségek bankjai a pénzügyi kormányhoz fordultak védelemért és nincs kizárva, hogy a tőzsdét a jövő héten legalább egy-két napra bezárják.

Japán hajók a Jangce folyón

(SANGHAI.) Kínai forrásból jelentik, hogy két nagy japán hadihajó lloe helység közelében a Jangce folyón horogonyt vetett. Ugyanitt a japán csapatok

60 bombavető repülőgépet kaptak erősítésül. A repülők a tantungai kínai állásokat erősen bombázták.

A kormánycsapatok veszteségei (BILBAO.) Santanderben talált okmányokból kiderült, hogy a kormánycsapatok a harcok során ezen a környéken légiflottájukban nagy veszteségeket szenvedtek. Összesen 107 repülőgépük pusztult el és pedig 63 vadászrepülő, 28 bombavető, 5 vízirepülőgép és 15 más típusu repülőgép.

Sikereket jelentenek a felkelők (SALAMANCA.) A nemzetiek hivatalos közlése szerint sikerült elfoglalniok Previso, Piedra, Ileria, Krida, Abayo, Quintana és Valmori helységeket. Az asturiai szakaszon az ellen-ségnek hatalmas veszteségeket okoztak. A Leoni szakaszon a nemzetiek elfoglalták a Pelaresi hegytájat, amelyet a kormánycsapatok valóságos erődtetéssel alakítottak át. Ugyancsak elfoglalták Boladurát is, amely a Pelares-szorosától 5 kilométernyire fekszik.

Általános a felzudulás arab körökben a Népszövetség Palesztina-határozata miatt

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) A népszövetségi határozat, mely Angliát tovább tárgyalásokra jogosítja fel a Szentföld felosztása érdekében, általános felzudulást eredményezett arab körökben. Az arab vezetőség a legélesebb tiltakozásra készül és hír szerint erre a célra meg akarja nyerni az összes érdekelteket, elsősorban India

mohamedánjait, melyek egyáltalában nem riadnak vissza egy „szent mozgalom” megindításától. Az Alahabadban megtartandó konferencia első programponja mindenesetre ez lesz, írják az arab lapok és a mohamedán világ tudni fogja, hogy milyen eszközök célra vezetők egy ilyen „merénylet” megakadályozására.

Antonescu külügyminiszter és Bárdossy magyar követ tárgyalásai

(GENF.) (Reuter.) Mértékadó politikai körökből származó hír szerint a kisantant államok genfi képviselői az ülésszak folyamán tovább folytatják Sinaiában abbahagyott tanácskozásait a Dunamedence népeinek közeledésére vonatkozólag és ezuttal szóba kerül Magyarország fegyverkezési egyenjogúságának kérdése is, mely Budapest egyik főfeltétele minden kérdés megvitatásával kapcsolatban.

(GENF.) Bárdossy bukaresti magyar követ még mindig folytatja tárgyalásait Antonescu román külügyminiszterrel. A tárgyalások, melyeknek anyagát egyelőre természetesen titokban tartják, hír szerint, a kisebbségi kérdésre is kiterjednek. Az eddigi hírek szerint a tárgyalások kedvezően alakulnak.

Prágába vitték Masaryk holttestét

(PRÁGA.) Hír szerint semmiféle végrendeletet nem hagyott hátra. Ma tetemeit a lani kastélyból a prágai kastélyba szállították át hatalmas részvét mellett. II. Károly király meobizásából a temetésen Manu tábornok, a hadsereg képviselőjében pedig Glatz

tábornok, hadügyi államtitkár fog megjelenni. A 21-iki temetést a kisantant államok rádiói, köztük a bukaresti is közvetíteni fogják. Egyébként Masaryk emlékére a bukaresti román akadémia gyászülést tartott.

Winston Churchill pálfordulása

(LONDON.) (Reuter.) Winston Churchill, ki tudvalevőleg állandóan a legnémetellenesebb álláspont képviselője volt, feltűnésteltető cikket írt az Evening Standard hasábjain, melyben kijelenti, hogy mint magánember legnagyobb tisztelettel Hitler kancellárnak, kinek szervező ereje előtt mindenki meghajtja az elismerés zászlaját. Mint politikus azonban kénytelen állandóan figyelmeztetni a világot arra, hogy mekkora veszedelmet rejt magában a német nép óriási és nagyszerűen felszerelt hadserege. Ez azonban nem ellenségeskedés a részéről, hanem az ellenfél megbecsülése. Véleménye szerint meg kell egyeznie Anglia és Franciaországnak Berlinnel, mert bár

arról, hogy Németország gyarmatait visszakapja, szó sem lehet, de vannak a kártalanításnak egyéb módjai is. A berlini esti lapok szerint Churchill e közeledése annak tudható be, hogy Itália és Németország előtt kormányképessé akarja tenni magát. Szó van ugyanis arról, hogy belép Chamberlain kabinetbe.

— **KISIPAROS-GYÜLÉS VÁROSUNKBAN.** Vasárnap délelőtt fél 10 órakor városunk kisiparosai a kötelező könyvvezetés elrendelése elleni tiltakozó-gyűlést tartanak a volt ipartestületi székházban (Carolina-tér 5.). Minden érdekelt megjelenését kéri.

IRATKOZZÉK BE,

vagy írassz be születet, vagy öreg hozzátartozóit egyesítsd tünkbe, mely felelős tagok csekély havidíj fizetése mellett 85 éves korig orvosi vizsgálat nélkül. Temetési segélyösszeg 8000, 16.000 és 24 ezer Le

TIMIȘOARAI SEGÉLYZŐ

EGYESÜLET CLUJ FIÓKJA

STRADA IULIU MANIU 2

A mentők híreiből

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma reggel Cicio Pop-uca 82. szám alá hívták a mentőket, ahol Sándor Lajosné 85 éves munkásnő ismeretlen méreg-öngyilkosságot kísérelt meg. Molleanu Liviu mentőorvos gyomormoalkalmazott s azután a munkáskissé jobban lett, de még kezelésszorul. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Rusu Joan 40 éves Manastur 90. sz. alatti iparos a Főtéren olyan szerencsétlenül esett el, hogy fejét az aszfalthoz ütötte és koponyacsapi törésszenvedett. A mentők válságos állapotban vitték be a sebészeti klinikára.

— **Lezajlott a kolozsvári sofőrvizs-** A rendőrkveszturán most tartották a sofőrvizsgákat. 87 vizsgázóból 80-an keresen esett át a minősítésen, csupán 7 jelentkezőt utasítottak vissza, még kiskorúak.

— **Hatalmas tűz Csehszlovákiában.** Prágából jelentik: Topotz helységben zipsi kerületben tűz keletkezett, melynek következtében a szeles időben ház elhamvadt. A tűz még tart. A katasztrófa színhelyén 30 tűzoltó és katonai különítmény dolgozik az oltásáért.

— **Szolgálati hanyagság miatt elíté-** ték a csendőraltiszteket. A helyi katonai törvényszék tegnap tárgyalta Ves Joan szilágymegyei Tasnád község csendőr kiképző altiszt ügyét, akit azal vádoltak, hogy a kezén fontos, szigorúan bizalmas jelzésű katonai okmányok tűntek el. Vesa ugyanis szabadságra készült és a hivatal átadásánál elfelejtette, amikor felettese hivatatta. Sietségekben sok okmányt íróasztalán hagyott és amikor visszatért azok közül több irat eltűnt. A katonai törvényszék 3 hónapi elzárásra ítélte.

— **A katonai törvényszék hírei.** Farakas Zsigmond és Heimbürg Erich hatátlépőket a katonai bíróság 35-35 nap elzárással sújtotta. — Balla Joan és Rosca Pompeiu biharmegyei csendőroket magánlakásért cimen egy évre illetve 2 hónapi börtönrre ítélte a katonai törvényszék. — Cicea Stefan és Velisan Nicolae felettesük megsértéséért 1-1 hónapi elzárást kaptak. — Pannaita Nicolaera lopás és Palinaru Nicolaera lopásban való bűnrészességéért 3, illetve 3 hónapi elzárást osztott ki a katonai törvényszék.

— **Kolozsváron szeptember 20-án tart-** ják meg a kereskedelmi érettségi vizsgákat. A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében a kereskedelmi iskolákban az őszi érettségi vizsgálatokat szeptember 20-án kezdik meg, amelyekre 18-ig lehet jelentkezni. Vizsgák lesznek még Temesváron, Jasiban, Craiovában és Galacon.

— **Két verekedést is rögtönöztek teg-** nap Budapesten a nyilasok és a munkások. Budapesten az elmúlt éjjel a nyilaskeresztesek és a munkások két helyen is összetűztek. A verekedésnek csak rendőri közbelépés vetett véget. 16 embert, köztük Kémeri Nagy Imre ismertnevű nyilatvezért, kórházba vitték. A rendőrség számos letartóztatást eszközölt.

— **Álhír egy Mussolinit ért szeren-** csétlenségről. Rómából jelentik: A Havas ügynökség megcáfolja azt a külföldön elterjedt hírt, hogy Mussolinit repülőszercensétlenség érte volna. Az álhír valószínűleg onnan származik, hogy a duce fiát, Bruno Mussolinin egészen könnyű természetű automobil baleset érte.

Nyomatott a laptulajdonos: MAYER ANTAL nyomdájának körforgóján. Cluj—Kolozsvár.

CENZURAT.

Aga Khan jóslata

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

Az egész civilizáció tönkremegy néhány makacs politikus megnemértésén és rosszakaratán!... „Aga Khán, a népszövetségi tanács jelenlegi elnöke mondotta e baljós szavakat. Tehát olyan valaki, aki magas tiszténél fogva alaposan ismeri a helyzetet s bizonyára nem tuzozza el a veszedelmet. Aga Khán indiai ember, de európai műveltségű. Hízen Oxford neveltje. Pap és próféta. A közel 100 milliónyi izmaili mohamedánok vallási feje. Mint India képviselője foglal helyet a nemzetek szövetségében. Eppen ezért kétszeresen érdekelt, amit mond: „India valamikor áhítatos tisztelettel nézett Európa felé. Ennek vége. Az európai államok szörnyű egoizmusa, továbbá az elfoglalt szovinizmus, amelynek semmi köze az igaz hazafiassághoz, s mindezek tetejébe a Népszövetség néhány súlyos kudarca alaposan elkoptatták az európaiak tekintélyét!... Hát igen: Ahhoz semmi kétség sem férhet, hogy az európai nemzetek ugyancsak lejáratták magukat. Előbb megismertették a színes népeket az európai kultúra „áldásait”. Megtanították őket, hogyan lehet a legraffináltabb módokon a legrövidebb időn belül háborút viselni. Meg kell hagyni, hogy elég jó tanítványoknak bizonyultak. A legeklatánsabb példa erre Japán, amely most keményen adja vissza a kölcsönt: „Ova intjük a Népszövetséget, hogy a Kína által benyújtott panasz alapján beavatkozzék a távolkeleti viszályba!... Hirota külügyminiszter szavai ezek s a japán államférfi bizonyára tisztában volt azzal, hogy meddig mehet el fenyegetőzésében. Szegény naiv Wellington Koo, aki Kína érdekeit képviselné Genfben: Az emberiség lelkiismeretére appellálva kérte a Népszövetség segítségét. Az emberiség lelkiismeretel!...

2.

Erről lehetne egy és mást mondani. A Népszövetségnek az a hivatása — érvelt a kínai diplomata, — hogy erőteljes fellépésével érvényt szerezzen a nemzetközi jognak!... Nemzetközi jog: Szép szó, csak mindegyre kevesebb lesz a nyomata. Ha komolyan vették volna, akkor legalább viszonylagos nyugalom és béke biztosítana életlehetőséget a békére szomjazó embertömegeknek. De — amint H. G. Wells jellemezte: — „a szemérmetlen hazugságok kora” — frázis önnel tudta csak elkápráztatni a szemeket. Jelszavakban igazán nincs hiány. Ám, mint ahogy a szállóige szerint, ha az oroszt megkaparjuk, kibújik alóla a kozák, ugyanugy, ha a jelszavak szírványosinú burkait lehántjuk, a színpompás takarók alól a rideg gazdasági érdekek lényege mered a szemünkbe. Hirota japán külügyminiszter állította szerint például „országunk nem akarja megakadályozni Kína egyesülését, csak azt kívánja, hogy ez az egyesülés a világbéke érdekében egészséges alapon történjék meg. Japánunk csak az a célja, hogy a kínai politikát új alapokra fektesse.” Ugye milyen szépen hangzik mindez? De kaparjuk meg csak egy kissé a felületét s nyomban látni fogjuk, hogy miképpen képzei el Japán jeles külügyminisztere Kína egyesülésének „egészséges alapokra való fektetését.” Tudjuk, hogy Mandzsúria meghódítása sok tekintetben nagy csatlódást okozott a számára. Elsősorban nem rendelkezik annyi és olyan nyersanyagokkal, aminőkre a japán nagyparnak elsőrendű szüksége van. Például kevés a petróleuma, a vasa, szene s ami a nagyarányú japán textilipart leginkább érdekli: gyapottermesztésre egyáltalán nem alkalmas. Ezenkívül a klímája meglehetősen zord, úgy hogy a szubtropikus éghajlathoz szokott japán ember csak nehezen, vagy egyáltalán nem tudja elviselni. Eppen ezért nem okozott különösebb meglepetést, hogy az ázsiai nagyhatalom Mandzsúria bekebelezése után hamarosan további kínai területek felé nyújtotta ki a kezét.

3.

Ez a magyarázata, hogy az öt észak-kínai tartományt: Suiyuant, Hopeit, Shansit, Shantungot és Csahart minden áron gazdasági és politikai érdekszférájába akarta vonni. Igen: mert tudni kell, különösen Csahar tartományban mérhetetlen s még eddig teljesen kiaknázatlan vastelepek vannak. És azonkívül ezek a tartományok, vagy legalább is délibb fekvésű részeik gyapottermesztésre is kiválóan alkalmasak. Ha tehát kiterjesztheti hatalmát az öt tartomány fölé, a legfontosabb nyersanyagok tekintetében teljesen függetlenítheti magát a külföldtől. Előbb ravaszkodva és „guruló yenek” segítségével próbálta céljait elérni. S miután ez a trükk a kínaiak mindegyre inkább éledő nemzeti érzésén megfeneklett, fegyverhez nyult. Ime Hirota külügyminiszter csilingelő szavai mögött ez a meztelen igazság lappang. Ha csak a kínaiakon mulna, bizonyos, hogy Japán legujabb tervei is simán teljesedésbe mennének. De most az egyszer sokféle érdekeket surol Tokió mohó imperialista étvágya. Nem is beszélve Nagybritánia megzavart köreiről, de nem utolsósorban számolniok kell az északamerikai Egyesült Államok gazdasági érdekeivel s a szövetségével is. Moszkva tisztában van vele, hogy Észak-Kína legújabb lépése után hamarosan a távolkeleti orosz területek meghódítására is sor kerülhet. Bár — amint mondtuk — Japánnak nem annyira területi aspirációi vannak, mint inkább nyersanyag-éhező helyekre vágyik. És Szibéria szóba kerülhet részei klimatikus okokból sem megfelelőek. Mégis, a szovjet kormány minden eshetőséggel számol. Ezért a Távolkeleten óriási arányú védőintézkedéseket tett. Az Amur mentén közel félmillió kitűnően felszerelt vörös katonát áll. Ez a hadsereg a lehető legmodernebb technikai eszközökkel rendelkezik. Katonai szakírók szerint ezer s ezer bombavető repülőgép vár készenlétben, hogy adott jelre támadást kezdjen nem a japán rajvonalak — hanem az anyaország milliói nagyvárosai ellen. Mert ne feledjük el, hogy Tokió Vladivosztoktól légvonalban alig 10—12 órányi távolságra van.

4.

Aga Khánnak mindenképpen igaza van: Az egész emberi civilizációt pusztulás fenyegeti néhány makacs politikus miatt. Ezt igazolja Roosevelt kijelentése is, ki az európai s távolkeleti események hatása alatt csüggedten mondotta ép a minap: „Nem látok semmi biztatót sem Európában, sem a világ egyéb tájain!” Valóban: ami a Földközi tenger medencéje körül és messze Ázsiában történik, a rosszhiszeműségnek és elvakult önzésnek a folyamánya. Az ember elborzad az eszközök láttára, amelyeket ugynevezett kultúrnépek vezetői be nem vallott céljaik érdekében igénybe vesznek. Hiszen szép-szép, hogy Berlin és Róma annyira a szívükön viselik Spanyolország és Európa érdekeit. Német és olasz szívalom gyakran hangoztatják: Kizárólag csak azért avatkoznak bele a spanyolok ügyébe, mert meg akarják akadályozni, hogy Európa déli részein a bolsevizmus felüsse a fejét. Bizonyos jelenségek azonban akaratlanul is azt a kérdést vetik az ember elé: Vajjon, ha Anglia minden további nélkül elismerte volna az abesszin hódítást, Olaszország akkor is oda állt volna Franco mellé? Vagy pedig, ha történetesen Ibéria félszigetén nem volna nekünk dus vas, cink és higany-telepek, a harmadik birodalom beleavatkozott volna a spanyol testvérháborúba? Igen bizony: a Középtenger körül is úgy áll a jelszavakkal, hogy ha lehántjuk a külső felületüket, rideg materialis érdekekbe ütközünk. Bizonyos oldalon mindenáron világszemléleti alapot próbálnak belemagyarázni a Spanyolország körüli elentétekbe. De ez nincs úgy. Egyszer valamikor talán ideológiai okok miatt fognak szembekerülni egymással a különböző népek. De most még egyelőre gazdaságpolitikai és imperialista

hatalmi okok a hajtórugók.

5.

Az eszközök?... A kalózkodó buvárhajók esete éppen elegendő mond e tekintetben. Nos és a párisi bombamerényletek?... A nyoni egyzmény minden egyes résztvevője bizonyára tisztában volt vele, hogy milyen oldalon kell keríteni a kezeket, amelyek a sötétben bujkáló buvárhajókat irányítják? De kerülték a pontos megjelölést, Anglia sokszor tett már úgy, mintha a struccmadarat utánózná. De mindig rosszul jártak azok, akik el is hitték róla, hogy valóban csak azért dugta fejét a homokba, hogy ne lásson. A Foreign Office — mint már annyiszor — most is lehunyja az egyik szemét bizonyos jelenségek előtt, hogy a másikkal annál messzebbre nézzen. A nyoni határozatok nyitva hagyták a kaput Olaszország számára. S amint az események mutatják, úgy látszik, megint helyesnek bizonyult az angolok taktikája. Mussolini tudvalevőleg újabb levelet küldött Chamberlainnek s különösen fontosnak tartotta lezögezni ebben, hogy Itáliának Spanyolországban nincsenek különös céljai. Ez az üzenet megint amellet szól, hogy a Duce valóban okos ember és tudja: meddig feszítheti a húr. Mert ámbár Nyomban Olaszországnak is helyet biztosítottak a Földközi tenger felletti kontrollban, — igaz, hogy a kizárólag olasz érdekeltségű Tyrrheni tengeren és az Adrián, amerre nyilvánvalóan nem járnak Valenciának olajat szállító hajók —, de az a tény, hogy egészen rövid időn belül döntöttek a kérdésben s angol és francia erős tengeri és légi erők máris ellettek a Földközi tenger nagyrészt, meggyőzhették az olasz diktátort arról, hogy most az egyszer komolyra fordult a játék. Nos, Mussolini a 12-ik órában talán megpróbál ujjal egyezkedni Angliával. Mindenesetre olasz részről jelentős haladás: elismerni London és Páris olyan mérvű barátságát, hogy közöttük a szakítás legalább egyelőre kizártnak tekinthető... A Földközi tenger körül tehát némileg tisztulni látszik a helyzet. Ám a párisi események joggal újabb aggodalmat kelthetnek.

6.

Chautemps miniszterelnök és Dormoy belügyminiszter szavai súlyosak és sokatmondóak: „Tudjuk, milyen irányban kell keresnünk a merénylőket” — jelentette ki Chautemps. Dormoy belügyminiszter még tovább ment: „A két felrobbantott palota romjai között a pokolgépek néhány repeszdarabját is megtalálták — mondotta. — Ki kell jelentenem, hogy ezek ugyanolyanok, mint aminőket annakidején a Toussus le Noble-i repülőgépek felrobbantása után találtunk. Azt is tudjuk, hogy melyik országban készül kizárólag az a robbanószer, amelyekkel a pokolgépeket felszerelték... A bűnösök nem fogják el kerülni büntetésüket!... Lehet. Ha ugyan a politikai érdekek nem fognak egyebet parancsolni. A világtörténelem számos példája bizonyítja, hogy a leggonoszabb bűncselekményekre is fátyolt kényszeríthetnek a gazdasági és politikai érdekek. Angliának mindenesetre elsőrendű érdeke, hogy a Földközi tenger mentén, de Európa egyéb tájain is nyugalom legyen. Ismerve az angolok rideg számítókézségét, meg lehetünk győződve róla, hogy London súlyos feltevételek szabott Párisnak korlátlan barátsága fejében. Könnyen úgy lehet tehát, hogy a kettős párisi bombamerénylet — amelynek tudvalevőleg három ártatlan emberélet esett áldozatul — Chautemps és Dormoy fogadkozása ellenére is megtorlatlanul marad. Több előrelátással és merészebb cselekvési készséggel bizonyára sok mindennek elejét lehetett volna venni. A történeteket meg nem történtté semmi sem teheti. Még Leon Blum beismerése sem, aki a francia szocialista párt legutóbbi kongresszusán nyíltan és férfiasan elismerte, hogy a spanyol polgárháborúval szemben tanusított külpolitikája hibás volt. Ha elébe vágott volna a dol-

goknak, már rég kialudt volna az Ibériai félsziget pokoli máglyája.

7.

Ebben az esetben azután a távolkeleti tűz sem lobbant volna fel. Mert a japán — német egyezséget nem ok nélkül kötötték. És Olaszország sem érdektelen harmadikként csatlakozott ehhez az egyezményhez. Berlin és Tokió szerződése kimondottan antibolsevista színezetűnek látszott, be nem vallottan azonban leginkább az angol világbirodalom érdekei ellen irányult. Antibolsevista front? Ez is szépen hangzik s bátran lezögezhetjük, hogy a jelenlegi viszonyok között nincs egyetlen olyan polgári be rendezkedési állam sem — még Franciaországot is beleértve —, amelyik ne látna szívesen Szovjetország összeomlását. De hát a kérdés nem olyan egyszerű. Azután a tőkés termelési rendszer alapján kormányzott országok között olyan tátonóg gazdasági ellentétek vannak, hogy azokat egykönnyen áthidalni — amint az események igazolják —, egyelőre lehetetlen. Nagybritániának példának okáért homlokegyenest ellenkezők az érdekei, mint a harmadik birodalomnak. A gyarmatok kérdésében London hajlíthatatlannak mutatkozik. Már pedig a német felelős tényezők közül számosan szögeztek le, hogy az egykori német gyarmatokat előbb vagy utóbb vissza kell kapniok. Berlin és London megbékülésének ez a sine qua nonja! Ha azonban tudjuk, hogy az utolsó félszázad során Anglia milyen hallatlan erőfeszítéseket fejtett ki abban az irányban, hogy egységes afrikai gyarmatbirodalmát kiépíthesse, akkor körülbelül tisztában lehetünk azzal, hogy az angolok továbbra is a rideg elutasító magatartás álláspontjára fognak helyezkedni. Nem változtat ezen az állásponton az a tény sem, hogy a délafrikai unió egyik vezető embere legutóbb olyan kijelentést tett, mely szerint Dél-Afrika hajlandó a neki jutott egykori német gyarmatok visszaadásáról tárgyalni. Ez csak egyetlen ember véleménye. Meg azután az egykori német Nyugat-Afrika nem is olyan értékes terület, amelyről akár német, akár angol részről érdemes volna sokat vitatkozni.

8.

A távolkeleti veszedelem fájditja leginkább az angolok fejét. Mert azzal Londonban nagyon is tisztában vannak, hogy az észak-kínai területek meghódítása csak előjáték abban a játszmában, amelyet a világuralomra törő Japán olyan szívós következetességgel folytat. Ha Délkelet-Ázsia és a Csöndes óceán térségét tanulmányozzuk, látjuk, hogy a brit impériumnak mérhetetlen sok a vesztényalója. Hongkong és Singapore, a két ázsiai angol végvár már-már idejüket multa erődítmények, pedig mindkettőbe a fontmiliók megszámlálhatatlan tömegét építette bele Anglia. Hongkongnak az lenne a rendeltetése, hogy a kelet-ázsiai angol érdekeket oltalmazza. Singapore pedig az India felé vezető tengeri út kapuja. Láttuk, hogy a japán légi és hajóhad megszállta a Hongkongtól szinte csak egy ugrásnyira levő Balan szigeteket. Innen rövid néhány óra alatt elérhetik Hongkongot. Japán hadihajók máris megkerülték az angol tengeri erődítményt és a hátában csapatokat tettek kínai területeken partra. A térség világosan megmutatja, hogy tulajdonképpen merre vezet a felkelő nap országa fiainak útja? A Csöndes óceánon még a világháború után rátették kezüket a Marianna és Karolina szigetcsoportokra, amelyek tudvalevőleg ugyancsak német gyarmatterületek voltak. Innen nyílegyenes út vezet a hollandiai Szunda-szigetek, illetve Ujguinea és Észak ausztrália felé. Mértelen nyersanyagok vannak itt és azonkívül a klímájuk mindenképpen kedvező nagyobb japán tömegek telepítésére. Anglia nem ok nélkül szállta meg azt a három, aránylag kicsi, lakatlan szigetet, amely Ujzéland és Ausztrália között elsőrendű légiflotta bázisnak használható fel. Elkésve bár, de keresztelni akarja Japán nagyvonalú terveit. Mert a jelenségekből arra lehet következtetni, hogy a távolkeleti óceánok és szárazulatok sorsa hamarosan dűlőre fog kerülni.

Van még szerelem a világon... és egyéb tanulságos történetek

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Amióta a gazdasági világválság rászakadt erre a keserű földgolyóra, azóta Amerikában sem könnyű feladat férjhez menni. Mert aki férjember jó parti, az annyit dolgozik, hogy nem ér rá udvarolni, aki pedig udvarol, rendszerint azért cselekszi, mert munkanélküli és nincs más foglalkozása. Ezért aztán

annyira elszaporodtak a vénleányok a jenkik hazájában, hogy Amerika szerencsésebb hajadonai rendszerint a legnagyobb titokban tartják meg esküvőjüket, nehogy elkeseredett barátnőik merényletet kövessenek el völégényük ellen.

Ezek után valóban nem nehéz elkezdeni azt az óriási megdöbbenést, amely az amerikai hölgyek társadalmában támadt arra a hírre, hogy William B. Leeds, a sokszoros dollármilliomos és híres sportférfi, aki még amellest csinos legény is — nemrégiben óriási titokban oltár elé vezette Olive Hamiltont, az Atlantic City egyik szállodájának kis fizetésű alkalmazottját. Hallatlan, hogy egy ifjú és csinos dollármilliomos éppen egy gépirókisasszonyba botlik bele,

hisz hát ez mindenképp alkalmas volt arra, hogy haragot és megbotránkozást keltsen a demokrácia klasszikus hazájában.

Azonnal megindult a riporterek hada, hogy megállapítsa, vajjon milyen körülmények között ismerkedtek meg a szerelmesek

és milyen asszonyi taktikák voltak azok, melyekkel a kisfizetésű hivatalnoklány a dollármilliomost meghódította és örök re magához láncolta. Bizony kérem, a riporteri szaladgálás és szaglászás szenzációs részleteket hozott napvilágra. Nevezetesen: a megismerkedés és utána azonnal az olthatatlan szerelem felgyulladás a floridai partokon történt, még pedig olyképp, hogy

a wikendező hivatalnoklány csónakját egy hullám felborította és mármár örökre elmerült, amidőn a dollármilliomos ifjú mellette termett, karjaiba zárta és kimentette.

Ugyebár, hallatlan, hogy ekkora „mázlija” legyen valakinek. Magunk is teljes mértékben osztozunk az amerikai élemedettebb hajadonok felháborodásában és

egyáltalán nem csodálkoznánk azon a híren, ha a floridai partokon feltűnően megszaporodnának azoknak a csónakszerencsétlenségeknek a száma,

amidőn gondosan sminkelt hölgyeket borítanak fel a hullámok...

A faházikó vallomása
Egy mellékkucsa szabóüzlet kirakata Nincsenek benne szövegek. Az egész kirakatot kétemeletes faházikó foglalja el. Csak kívülről házikó. Belülről kedves, régi, uri nagylakásba való gyerekjáték, amely egy nagy szekrény helyét foglalja el. A házikóról nem hiányzik az sem, ami aktuális teszi. 1937. jelmondata: „olcsón eladó”.

Nem, mint ha meg akarnám venni, de mégis érdekel. Meltóztatnak tudni, a kor miatt, amelyben élünk. Benyitok. A szabómestertől megtudom, hogy a házikó bizományi áru. Ötszáz lejért téték be hozzá. Ha eladja, ötven lej százalékat kap.

— Volt már, aki meg akarta venni? — kérdelem.

— Oh, igen, többen voltak. Valaki már ígért is érte ötven lejt...

Nézem az óriási játékot és hallgatom, amint megelevenedve, beszélni kezd: — „Harminc éve csináltattak e város legkitűnőbb asztalosánál”. Egy gazdag és szép kisleánynak készült, aki meg nőtt, férjhez ment, de tőlem sosem vált meg. Emlékeit, gyermekkorát, a szép multat tartogatta bennem... Aztán jött a háború, inség, tönkremenés, állásnéküliség... Lemondás, könnyek, majd válás a legkedvesebb emlékektől. Így kerültem ide.”

A gyermekkor eme szép emlékét megvettem és valahányszor szomorú vagyok, hosszsan elbeszélgetek vele...

Mari esete a nagyságával
Mari, cselédlány volt K.-éknál az egyik uccában. Volt tizezer lej spórolt pénze, amire nagyságája így szólt: „Nézz, drága Marcsám, nincs a pénze jó helyen magánál.

Bankba pedig ne tegye, mert odavész. Ellenben adja kölcsön nekem... És

Mari odaadta. Ez a kölcsön pedig egyre szaporodott a cseléd ki nem fizetett bérével.

Most, ha a nagysága megadná, férjhez mehetne a Jánoshoz. De nem adja s így nincs hozomány...

Mivel a pénznek nincs szaga, senkisé tudja, hogy a nagysága új toalettje — amelyben estőnként egyik klubban feszeng, a Mari keresves keresetéből van.

„Naccsága 1937.”...

Laji bácsi nem hagyja magát
Egyik közismert helyi nagyvállalat H. L. nevű idős szolgáját — aki néhány

évtizedig dolgozott meglegedésre — most a hűségével és becsületességével együtt, kitette állásából.

Laji bácsi azonban nem olyan ember ám. Nem hagyta magát. Gondolt egyet s irt a vezérigazgató feleségének.

A naiv eszmének sikere volt, mert a méltóságos asszony — Laji bá lehelének vétele után — nem beszélt a férjével, hanem utasította a cég-jegyzőt, hogy csináljanak valamit a régi cseléddel. És Laji bátyánk visszakerült régi állásába.

E történetben csak érdekes, hogy nem a vezérigazgató intézkedett, hanem a felesége. Célrányos megoldás volt ez, mert

Laji bácsi alázatos kérése nem került elintézetlenül a bürokrata-tetetőbe,

a restancia operenciájába: a papirkosárba, hanem sürgős elintéztést nyert.

Be kellene vezetni, ahol komoly, élet-halál kérdéssről van szó és az elintézés nem tűr halasztást — mint Laji bácsi kenyérbevágó estében, — hogy a döntést a méltóságos asszonyok mondják ki...

Rajnay Tibor.

ÁRAMVONAL

A kisebbségi kérdés taglalásának utvesztőjében végre odajutottunk, hogy az ország legnagyobb ellenzéki pártjának vezére, a nagyon tehetséges és nagyon rokonszenves Mihalache is véleményét nyilvánított, abban a terhes légkörben, amely urálja az egész országot. Ehhez a közhangulati szenvedő tételhez hozzáadott egy jókora darabot az a körülmény is, hogy a pártvezér beszédjét ifjusági csoport előtt mondta el. Az ifjuság pedig nemcsak nálunk, hanem mindenütt a világon, új utakat keres, új eszméket termel és hordoz szét, új eszközöket vél felfedezni a politikai és társadalmi célok elérésére. Ezek az új eszmék — más-más formában — mindig megvoltak, amióta a fiatalság véleménynyilvánítási lehetőséghez jutott és ezek rendszerint homlokegyenest, vagy legalább is nagy mértékben mások voltak, vannak és lesznek, mint az öregeké és általában mások, mint az uralkodó eszmék. Aki tehát az ifjuság támogatására, munka és eszmehordozói erényeire akar támaszkodni, ember legyen ám a talpán, ha azt törekszik elérni, hogy az eszméi különbségeket kiegyenlítse és lecsiszolja a „juventus ventus” fiatal-ság (bolondság) tulzásait.

Michalache azonban nem azért tehetséges és rokonszenves ember, hogy át tudja hidalni az akadályokat. Hétköznapi nyelven azt mondanék: „dip-

lomatikusan oldotta meg a kérdést”. Ugy, hogy a káposzta is megmaradjon és a kecske is jóllakjon. Nem mondhatá azt, amit a párt már évekkal ezelőtt határozottan programjába véselt, hogy a kisebbségi jogokat feltétlenül tiszteltben tartják, hogy a kisebbségek kulturáját és életlehetőségeit nem bántják, még azt sem mondta, hogy az országban a törvény és a kormányzás előtt mindenki egyforma — hanem egymáshoz adta, egy kalapban összekeverte, megárazta az ortodox pártjelszavakat és az új eszméi áramlatokat s a kettőből büvéskedett elő egy olyan kisebbségi programot, ami látszólag mindkét felet kielégíti.

Azt mondta Michalache, hogy „vanak kisebbségeink, ez az igazság. A kisebbségek a történelmi végzettségük nyomán és a mult mostoha uralmának tudatos cselekedetei alapján helyezkedtek el közöttünk. Amit az Uristen adott, azon nem tudunk változtatni, de mint a mult uralmai hagytak ránk, azt meg tudjuk javítani. Vannak kisebbségeink, akik ennek az országnak földjén születtek és nőttek fel. Nem tehetünk egyebet, minthogy összhangban éljünk velük a mai felsőbbbbségünk mellett és azaz a feltétellel, hogy ne éljenek a román munka elnyomásából és ne tekintsek magukat más ország polgárainak”.

A székegy ember azt mondaná erre,

hogy ez politika írázott. Ha akarom kevesebb, mint a kevés, ha akarom több, mint a sok. Pop Valér meglegedés-ne azzal, ha a kisebbségi válatatok legalább háromnegyed részben románok alkalmaznának. Michalache tiltakozott az ellen, hogy a román munkából a kisebbségek éljenek. Ő valahogyan gondolta, hogy a birtokarány kell megjavítani és nem a munkát. Vagyis a kisebbségi vállalatok háromnegyedrészé érték szerint legyen román; ez esetben jöhet az összhang is. Az a vádat pedig, hogy a kisebbségek ne tekintsek magukat más állam polgárainak, már az állambiztonsági hivatal sem hangoztatta olyan állhatatosan, mint egyetlen demokrata pártunk vezére.

És hagyján, ha ezek a megállapítások csupán retifikációnak számítanak az ifjusági közhangulat javára. De ez a közhangulat nem is követel ennyit. Ez a közhangulat morált, kenyeret, igazságot vár és értéket a becsületes munkának. És ezt önmagából várja Michalache azonban sokat ígér. Sajnos, nemcsak diplomáciai számításból és szónoki ravaszkodásból teszi ezt, hanem meggyőződésből. Ilyennek ismertük őt mindig, elhomályosításaképpen annak a ragyogó csillagnak, amit általában demokráciának nevezünk... (b)

Kertész Dénes:

Két világ vándora

A fiatal íróember új verskötete eredetieket és fordításokat tartalmaz. Ciklusokba osztva. Alakulóban levő tehetsége, amely bizony meglehetősen egyenetlennek mutatkozik eredeti verseiben, fordításaiban már sokkal többet produkál. Az a cseh poéta, akit bemutat, Stanislav K. Neumann kétségtelenül komoly és értékes költő. Van benne nagyvonalúság. A fiatal író azonban még mindig erősen küzd önmaga kifejezésének lehetőségeivel és ezért van, hogy legtöbb verse, bizonyos befejezetlenség hatását kelti, pedig határozottan van benne érték és talentum, amely azonban még kiművelésre és kiegyensúlyozásra szorul. Előző verseihez képest azonban máris igen jelentős fejlődés átlátható meg nála. Legkészebb versei a kötet címét adó, továbbá Egy csavar kihullott, A mában élni, Nem történt semmi, Isten előtt, Könyvtári olvasóterem címűek. Hangsúlyozni kell, hogy komoly fejlődéssel bíztató tehetség, akinek tanulásra és önművelődésre van erős szüksége s akkor színvonalasan is jelentőset és szépet fog adni. De biztatni feltétlenül lehet és kell is.

A kötet gondos külső kiállítása teljes elismerést érdemel.

(t.)

HAVAS, TÉLI TÁJON

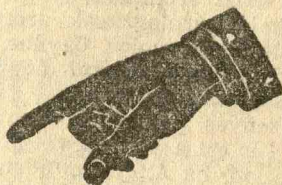
Be szép is volt a havas, téli tájon,
Hogy bandukoltam szűztisztá havon,
Szívemben derült, boldog mosolygással,
S halkan zsongó dallal az ajkamon...
És elmerengtem egy messzi csillagon.

Álmokat szőttünk s a fenyőkön csillanón
Kedvesemmel a mély, sötét rengetegben
Porzott a hó, kutyám utánam loholt.
És vigyorgott a felhők közt a hold.
Boldog mosollyal mentem, egyre mentem,

A lábam nyomát behullta a hó.
Ezernyi emlék visszaröppent bennem,
Ezernyi emlék, furcsa, surranó —
S apró hópelyhek hulltak a szívemre.
Sirtak, zokogtak, olvadtak zizegve...
S én mentem, mentem a csillagfény után
Egy volt a vágyam — az mi most is —
megpihenni, ravatalán.

Mihály Barna.

Őszi felöltők, szövet-
ruhák festését,
tisztítását vegyileg

CZINK

festőgyár olcsón, művésziessen készít

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

PONTOS óra- és szerjavító műhely. Ékszer nagy választékban, takarékosági könyvekre kiszolgálók. Rosenberg, Regele Ferdinand 114. — (T 1313)

NEM gondör. hanem szép hullámos és tartós villanyondókat már 150 lejűtől készítenek. Minél több víz éri frizuráját, annál hullámosabb lesz. Öröm, boldogság, szépség egy jó ondolás titka s mindezt a NIZZA hölgyfodrászat egy pár óra alatt meghezzi. Reg. Ferdinand 30. Apostol meggyeztetés mellett. — (7103)

Hirdetést

Nova könyvüzlet is
Sír. Memorandulul No. 16

SZEP kabát és kosztüm a siker, ami minden elegáns hölgynek kell. Gondoskodjon mielőbb róla. Cinczárna és Fülöp divatszalonjában Cluj, Str. Berde 2. — (T 1311)

SZÖRME bundák részletfizetésre is 3800 lejűtől már beszerezhetők. Gallérozások és átalakítások a legújabb bécsi modellek szerint készülnek Bixenspáner szörme szalon, Cal. Reg. Ferdinand 3., szemben a kapuval emelet. — (T 1417)

ADÁS-VÉTEL

FIGYELEM! Maradékok, flanel pyjama anyag, gyapjú szövetek olcsón csak nálam kaphatók. Sámuel, Str. Măloasă 19. — (1343)

VAN eladó, beraktározandó butora? Legelőnyösebben veszek, eladók mindenféle butorokat. Rosenberger butoraktár, Cal. Victoriei 25. — (594)

HA pénzre van szüksége, leggyorsabban szerezhet Szilágyi Márton ékszerésnél. Regina Maria 7. Mindennemű arany, ezüst, briliáns tárgyakért legmagasabb árakat fizet. — (T 1321)

EGY erős kerékpár eladó. P. Unirii 26. I. em. 3. — (1386)

ELADÓ családi ház. Str. Take Jonescu 1. — (1391)

IRÓASZTALOK, copiergépek, komplett Minimax tűzoltókészülék eladó. Hirsch, str. Jorga 16. — (1392)

PERZSASZÖNYEG csomózó, csakis elsőrangú munkáknál állandó munkára felvételnek. „Orient”, str. Jorga 16. — (1333)

100 lei előleggel

(s heti 50 lei részletfizetésre vásárolt) női, férfi és gyermekcipőket

Memorandulul 25

ARCO

cipőkereskedelmi vállalatnál.

PERZSASZÖNYEG szövőgyár Clujon, Erdély legrégebbi üze, 50-60 munkásból részre teljesen felszerelve, bevezetett állandó elite vevőkörrel haláleset miatt eladó. „Biztos existencia” jellegre a kiadóba. — (1394)

KÜLVÁROSBAN kisebb családi házat keresek megvételre. Demeter János ügyvédnél, Cluj, str. Brătianu 29. — (1006)

BETECSÉG miatt jömeneteli vidéki fűszerüzlet eladó, esetleg bérbeadó. Cim: Trifolino, Cluj, Piața Mihai Viteazul 38. — (V T 1387)

KÉT pálinkafőző üst, egyenként 120 literes joggal együtt eladó. Cim: Str. Duca 6. — (T 1401)

Kutak és szivattyúk eredeti gyári áron KONTINENTALE Vasker. Társ. Cluj. Str. Regina Maria No. 21.

TOPOLYA háló, mindenféle butorok eladók. Használt butort veszek. Calea Decebal 3. — (952)

OLCSÓN eladó hálószoba butor, Diana fürdő. — (P 4792)

ELADÓ komplett keményfaháló, keveset használt hordozható Erika írógép. Megtekinthető d. e. 10-11-ig és d. u. 5-7-ig. — (T 1416)

TRANSPORT boroshordó 600 literes eladó. Bedó, Cal. Reg. Ferdinand 118. — 1390

MEGVÉTELRE keresek jókarban levő és jól jövedelmező házat. Kolozsváron, 4-600.000 leig. Komoly ajánlatot ár, jövedelem és házszám pontos közlésével — csak eladótól kérek. Lőfi Gyula, Turda címre. — (VT 1419)

BÜKK és tölgyfa elsőrendű, erdei méterekben Clujtól 6 kilométerre a Gorbópatakon fel a Receai erdőben e hó 20-tól a helyszínen eladó. — (1398)

ELADÓ sürgősen ház. Str. Oituz 10-a. Érdeklődni Calea Traian 20. — (1000)

HASZNÁLT éttermi székek, asztalok eladók. Cim a kiadóban. — (T 1422)

BUTOROK, hálószoba, diványok, komódok Elhringernél. Str. Duca 7. — P 4977

GYÖNYÖRŰ olcsó és szép névnap és menyasszonyi ajándékok érkeztek Kerekes porcellárasarnokba. Figyelje kirakatok árait. — (T 1319)

SZEP fegyverű parcella eladó Str. V. Goldis 12. — (1419)

ELADÓ 3 plusz 2 uttipusu, kifogástalan „Orion” rádió. Galster, Str. Grădiniilor 9 szám. — (1421)

EGY új lajtorjás szekér, egylovas, eladó. Bobletek kovács Cal. Traian végén. — (1422)

6 LOERŐS Ganz motor eladó. Veszek fagyószerket, fűszerelvé, vagy darabonként. Str. Iuliu Cezar 1. — (1423)

ELADÓ ujonnan épült egy szoba, konyha, pince nagy kerttel 110 ezer lej. Strada Horea 123. — (1434)

EBÉD, vacsora abona még most is csak 600 lej a Farkas étteremben. Str. Reg. Maria 6. Ugyanott üres káposztás és boros hordók eladók. — (T 1430)

ZONGORA, bécsi gyártmányu, kitűnő karban eladó. Kották is. Str. Florilor 13. — (P 4989)

KONYHABUTOR, lakcsiszolt eladó. Str. Reg. Maria 51. Nemes butorasztalosnál. — (P 4995)

ELADÓ teljesen új 3 plusz 1 lámpás, dinamikus hangszóros „Caps-Star” rádió. Cim: Dorianu, Vlad hentes üzlet. P. M. Viteazul. — (1491)

Belvárosi házban, külön csendes udvarban kiadó:

1937. dec. 1-ére 4 szoba, esetleg 2x2 szoba, kiválóan alkalmas: orvosi rendelőnek, fogorvosi műteremnek, vállalati-, ügyvédi irodának.

Bővebbet Angyal Drogueria

LEITERSDORFER

Cluj, Calea Regele Ferdinand 18. Telefon 11-86

ISKOLÁS gyermekek felszereléséből ne hiányozzon a „Dentonal” fogpaszta. Olcsó jó és kellemes. Üdit tisztít és fertőtleníti. — (T 1358)

VESZÜNK vegyszeres, szilpos, festékes stb. fahordót cca 2-300 literest, félfelekűt is. Triumf S. A. Calea Regele Carol II. 118. CFR-garage mögött. — (P 4978)

PURIFICATOR szabadalmazott készülék, legelőnyösebben dolgozik, minden cséplőre könnyen felszerelhető. Kérjen prospektust Desider Friedrich, Timisoara Str. Pop de Baseseti 14. — (4955)

LONDONPEPIN, Sandorcar, Jonathan stb. fajalmafák eladók. Zambó, Oradea Parcul Traian 2 szám. — (V 1291)

BÖRKOFFER, autólámpák, sezlon-váz eladó. Str. Matei Basarab 4-a. — (1383)

ELADÓ egy Meidinger kályha, str. Avram Jancu 7. Házfelügyelő. — (1378)

JÓKARBAN levő biciklit keresek megvételre. Cal. Motilor 149. — (1416)

STR. Cărmădarilor 9. sarok házastelek minden célra megfelel, azonnal eladó. Ugyanott szoba, konyha butor eladó. — (1450)

ELADÓ fekete női kabát, kosztüm filigian termetre. Str. Elisabeta 46. — (1447)

ELADÓ 4 drb. jó állapotban levő használt ablak. Str. Carpatilor 32. — (1453)

VESZÜNK jókarban levő öntött kádát, esetleg kazánnal. Cimeket a Novába kérem. — (P 4988)

SPANYOLFALAT keresek megvételre. Str. Rudeanu 16., földszint. — (1486)

HÁZ nagy telekkel (Str. Lucaci 9.) eladó. Ára 230.000. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 88, üzletben. — (1488)

RÁDIÓ, Philips márkájú, 3 lámpás eladó. Ára 3000. Értekezni: Str. M. L. Rudeanu 16, emelet. — (1489)

AUTÓ Chrysler márkájú, nyitott, kifogástalan állapotban eladó. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 88, üzletben. — (1487)

ELADÓ 1 és háromnegyed hold kertes háztelek Aghiresen. Értekezni: Str. Rudeanu 4. Cluj — (v 1490)

ELADÓ két bőrkabát nagyobb fiuk részére. Ugyanott fehér zománcos gyermek ágy, ócska háló butor, pedálos cimbalom eladó. Str. Lazar 4, tulajdonosnál. — (1493)

ALIGHASZNÁLT barna rókasál olcsón eladó. Str. Calugaritelor 6, földszint, Lászlóné. — (1467)

ELADÓ tökebefektetésre is alkalmas ház helyek Calea Motilor 78 szám alatt. Értekezni: Str. Kogălniceanu 21 szám alatt. — (1478)

PHILIPS rádió 1936, 3 plusz 1 lámpás készülék eladó. Cim: Regele Bonboanelor, P. Unirii 26. — (1749)

ELADÓ jó állapotban, Clayton et Shuttleworth 1080-as cséplő Hanomag traktorral. Turda, Gheorghe Baritui 107. — (v T 1425)

PARCELLÁK 90 ezertől, víz, villany, járdával, régi botanikus kert mögött eladók. Str. Hasdau 59-a. — (P 4173)

ALLAST KERES

PERZSASZÖVÉST vállalom. Cim a kiadó hivatalban. — (1336)

INTELLIGENS nő házvezetőnői állást vállalna, lehetőleg gyermektelen uriházban, vagy egyedülálló urinőnél vagy urnál. Cimeket „Urinő” jellegre a kiadóba kérem. — (1321)

KÖZÉPISKOLAI tanár privát tanítást vállal. Str. Kogălniceanu 25. — (2410)

20.000 LEJ készpénzgaranciával pénztárnoki állást keresek. Ajánlatokat: „Özvegy” jellegre a kiadóba kérek. — (1436)

HELYBELI kereskedőknél bevezetett nagy ismerettségű bíró egyén ügynőki, inkasszóli, készpénz garanciával állást keres helyben vagy vidéken. Cim a kiadóban. — (1463)

KÖZÉPISKOLÁS lányok tanítását jutányosan vállalom. Cim a kiadóban. — (1492)

ALLAST KAPHAT

TANULÓ vagy kifizető fiut felvesz a B. áruház. Cal. Reg. Ferdinand 20. (T 1423)

FÉNYKÉPÉSZNŐT sürgősen keres Fotó Agoston Cluj, Regele Ferdinand 40. — (1371)

TANULÓT felvesz Kiss urisabó. Str. Regina Maria 7. — (P 4998)

KIFUTÓFIU azonnalra felvétetik. „Vultur” cipőáruház. Cal. Reg. Ferdinand 29. — (T 1429)

ÜGYES kifutólányt azonnalra felveszünk Salon „Blanche”. Str. Reg. Carol II. 13. — (P 4999)

HÖLGYFODRÁSZT, ki szépen vizondolál, felveszek azonnalra. Cal. Reg. Ferdinand 3. — (1481)

KERESEK német intelligens társalgónót, ki románban és magyarban jártassággal bír. Ajánlatokat „Szolid fiatal” alatt a kiadóba kérek. — (1374)

HÁZMESTERNEK gyermektelen házaspár október elsejére keresetlik. Jelentkezni str. Ecaterina Varga 10, Piata Fânului. — (1454)

GYAKORNOKOT, 4 gimnáziummal, román, magyar és német nyelvtudással megbízható jó családból felvesz „Angyal” drogueria, Leitersdorfer Cluj, Cal. Regele Ferdinand 18. — (T 1431)

KÉZIKÖTÖNÖKET keresek. Cimeket a kiadóba „Kötőnő” jellegre. — (1485)

TISZTESSÉGES iparoscsaládból való minden szobalányt keres 2 tagu uricsalád Jelentkezni szülővel délből 1-3 óra között str. Goidu 11. — (1458)

KÜLÖNFELEK

KISKERESKEDŐK, iparosok könyvelését olcsón felelősséggel, óra, félnapos könyvelést, levelezést vállalom. Cimeket a kiadóba „Román, német, magyar” jellegre. — (2414)

ERZSÉBET gőz- és kádfürdő nyitva mindennap reggel hat órától. — (T 1322)

KÖZÉPISKOLÁSOK tanítását bármilyen tantárgyból jutányosan vállalom, egyetemi hallgató. Str. Bob 2. Borbély, 1-3-ig. — (1337)

RENTABILIS vállalatához pénzes társat keresek. Ajánlatokat 50 százalékos jellegre a kiadóba kérek. — (1359)

MIELŐTT női és gyermekkabát, ruha és kalapszükségletét beszerezné, látogassa meg legolcsóbb áraitól közismert Juno női konfekcióáruházat. Főpostával szemben. Reg. Ferdinand 25. Economia öt havi részlet. — (T 1388)

GYORSIRÁST német, román, magyart, olcsón tanítók. Str. Jorga 17. Coloniale. — (1116)

RÁDIÓKAT JAVITUNK és cserélünk Janovitz, Cluj, Calea Reg. Ferdinand 21. — (T 1312)

ELVESZETT f. hó 16-án délből a Főtéren vagy környékén egy Doxa gyártmányú női arany karkötőóra. Kérjük a becsületet megtalálót, hogy illő jutalom ellenében adja be dr. Schilling ügyvédi irodájába, Piața Unirii 13. szám alá. — (1439)

FÉNYKÉPÉSZ műtermet keresek bérbe vagy megvételre. Cim a kiadóban. — (v 1468)

ANGOL nyelvtanítás könnyed módszerrel. Cim Király zeneműkereskedésében. Piața Unirii 15. — (P 4985)

TALÁLTUNK egy sertést. Igazolt tulajdonosa átveheti str. Brancoveanu 32 szám. — (1494)

KIADÓ LAKÁS

KÉT szoba, konyha lakás november 1-re kiadó. Cal. Motilor 54. — (T 1318)

3 SZOBÁS komfortos lakás két különbejárattal november 1-ére kiadó. Cal. Motilor 54. — (T 1317)

ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó. Cal. Regele Carol II. 121-a. Érdeklődni bent a vendéglőben. — (1315)

KIADÓ 3 vagy 4 szobás összkomfortos kitűnő karban levő lakás október vagy november 1-re. Str. Berde 3. Értekezni 11-1-ig. — (1379)

KÉTSZOBÁS parkettes komfortos igen olcsó lakás október 1-re kiadó. Str. Macelarilor 8. — (2413)

EGY bevezetett forgalmas tejszarnok családi okok miatt kiadó, közel az állomás. Cim a kiadóban. — (1445)

KIADÓ butorozott szoba 600 lejűt. Str. Rahovei 21. — (1329)

EGY uccai szoba, konyha október 1-ére kiadó. Str. Gh. Lazar 31. — (1331)

KAPUALATTI butorozott szoba, napokta is, azonnalra kiadó. Cal. Motilor 81. — (904)

SZOBÁ, konyha, speiz mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Értekezni lehet: Cal. Dorobantilor 73. — (1290)

KIADÓK, csendes portmentes komfortos családi és garcon-lakások. Cal. Regele Carol II. 27. szám. — (439)

Francia viglák városunkban

Hogyan lesz az albérllőből főbérllő és férj, illetve ugyanott a főbérllőből és férjből albérllő

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Az élet banális szindarabokat gyárt, de ha néha nekidurálja magát, olyan vakmerő fordulatokban bővelkedő komédiákat ír, hogy vigjátékiró legyen a talpán, aki le merné írni.

Ez a vigjáték, amelyet alább vázolólok, a város egyik csendes ucájában történt.

Szin: egy négyszobás, elegáns lakás. Szereplők: egy erélyes asszony, egy férj és egy albérllő.

A közönség: a szomszédos lakások és házak lakói, akik napról-napra derülve adták tovább a fejleményeket.

A suttogásokból lesűrve ez a szintiszta valóság:

Husz évvel ezelőtt kezdődött, amikor a férj udvarolni kezdett a szép, de nagyon magas leánynak. Az udvarlásból annak rendje-módja szerint házasság lett a vége. A férj igazgatói állást kapott abban a nagy üzletben, amely az asszony családjáé volt. A fiatal pár — husz évvel ezelőtt — boldogan élt.

Az asszony mély tenorjával uralta a házat és a férj, aki két fejjel alacsonyabb volt, meglehetősen élt az erélyes asszony mellett.

Első felvonás

Néhány évvel ezelőtt albérllő költözött a lakás egyik szeparált szobájába. A házaspár nem szorult rá albérllő tartására, de a fiatallembert vidékről ajánlották és a szoba teljesen fölösleges volt. Így került egy mérnök a lakásba. A fiatallembert sokat tanult és alig mozgott ki a lakásból.

Nemsokára családtagoknak kezdett számítani.

De ha elseje táján késlekedett a lakbérrel, a férj, bizony rászólt:

— Tessék kifizetni a lakbért.

A lakbérfizetés kötelesség, ezt jól tudta a lakó és ha nehezen is, de teljesítette. A férj egész nap az irodában volt, csak este jött haza. Ekkor már beszéltek valamit az uccában és ha a férj szólni mert, felelt az asszonyi tenor:

— Pletyka az egész...

A második...

Ebbe aztán bele is nyugodtak. De annál többet lehetett együttlítani az asszonyt és a mérnököt. Különösen a bevásárlásoknál segédkezett a fiatallembert. Ő vitte a „cekkert.”

Nemsokára már úgy fordult a dolog, hogy ebédnél, vacsoránál a házaspár asztalánál ült.

A fiatallembert rendes, szolid, szimpatikus fiú volt. Miért ne?

Igy ment ez két évig. Fél évvel ezelőtt az asszony kijelentette:

— Békésen válni fogunk...

A férj megszokta az engedelmisséget és tudta, hogy az asszony ítélete meglebbezhetetlen.

Tavasz volt, aranyárga napsugár csorgott a magasból. A fiatal mérnök szerelemre áhitozott a sok tanulás után. Eddig észre sem vette, hogy tavasz is van a világon, de most már erre is jutott idő.

Az asszony tíz évvel idősebb volt. De nagyszerűen főzött és erős kézzel vezette a háztartást. Azonkívül tetszett is neki a fiú. Miért ne?

... és a finálé

Ez volt a második felvonás a vigjátékban. Következett a harmadik. A válóper után két nappal az anyakönyvvezető előtt új pár jelent meg:

Az asszony és a mérnök.

A fiúnak nem volt állása. Intézkedni kellett. A családi üzletbe felvették üzletvezetőnek.

A volt férjet természetesen nem bocsájtották el, mert szorgalmas ember és jó munkaerő. De a volt férjnek lakás után kellett nézni és nem talált megfelelőt.

Mit tehetett mást, kivette a csendes uccai lakás albérleti szobáját.

Most így alakult a helyzet:

A volt férjből és főbérllőből albérllő lett ugyanott, míg az albérllőből és az udvarllőből férj lett és főbérllő.

Az asszony maradt, aki volt.

Békében váltak, békében élnek tovább is. De ha a volt férj esetleg késlekedne elsején az albérleti szoba árával, az új főbérllő minden bizonnyal felszólítja majd:

— Tessék kifizetni a lakbért...

Mert a lakbérfizetés kötelesség, ezt minden albérllőnek tudni kell...

ÚJ ÜZLET!

ISKOLA SZEZON KEZDETÉN

I. NAGY

Gyermek, női és férfi harisnyát, reformnadrágot, kézimunkákat és kellékeket a legolcsóbban szerezheti be

kézimunka, rövidáru, harisnya raktárában Cal. Reg. Ferd. 3.

ÚJ ÜZLET!

Látogatás Medeséren

Kis helyecske a térképen, hogyha jelzik egyáltalán. Egy székely falucska, mintegy ötszáz lakóssal, kiknek nagy része unitárius s van néhány református is gyönyörű lombos fákkal sűrűn körülfogott házikóban. Nincs híres Transilvániában egyetlen falu, ahol annyi gyümölcs teremne, mint itt a kertekben, a mezőn s erdőn. Dombon épült harminc méteres fehér tornya egy évszázadnál idősebb templomcska mellett ekint az égre állandó tekintettel s egyik harangja 1496 óta dicséri az Urat, ami azt jelenti, hogy meg volt öntve ez a bűbájosan csengő harang még az unitarizmus megszületése előtt.

Határán nehéz verejtékes munka nyomán a Székelyföld legjobb búzája terem s bár nagy szárazság idején vízben szűkölködik a falu, szívézés nemeségében és lélekáhitatban itt szükségét nem szenvednek az emberek.

Arról nevezetes ez a falu, hogy itt született anyám, a legjobb édesanyja, az anyák mintaképe, aki nyolc gyermeket szült és nevelt nagyra szűkös viszonyok közt, önfeláldozó szeretettel s még akkor is gyalog, átalvetőben hozta nekem a heti ételt, a székelykereszturi (I. G. Duca) gimnáziumba, amikor már betegeskedett s érezte, hogy lassanként ké-

szülnie kell a nagy utra, honnan nincsen többé hazatérés.

Apám szántott, vetett, kaszált, kapált és aratott, mikor annak idején a gimnáziumból hazamenve, Martonosból (Sirtanus) Medesérrre (Medisa) nősült, vagyis odaszállt. A mi családunk egyike volt a nép népes családjainak s mi magunk voltunk a nép maga.

Ez a nép legyen jelen irásnak tárgya s ha lehet, legyen fenkölt tárgy. Ugyan ez a nép az a tenger, ahol az én lelkem minden évben megnyugszik és új erő merít. Bámulatos volt London milióinak futása, Páris kiállításának száz- ezres nyüzgő tömege s Manchester munkásainak megszámlálhatatlan sokasága, Budapest Szent István napjának felvonult körmenete s annak minden díszes szemlélője: de szülőfalum dolgos, munkás népe a maga százaiban s a maga egyszerűségében mindennél drágább és főlemelőbb nekem.

Hát még akkor, amikor évente egyszer, augusztus hónapban 40-50 faluból és még néhány városból is, közelről és távolból ezernyi tömegű nép gyűlt össze nálam a hegyen, hogy együtt innepeljünk és mulassunk annak örömeire, hogy élünk s hogy jól élünk és

Isten adott áldást a nehéz munka mellett.

Az idén is eljött mintegy ezer ember bár a rendesnél később jöttünk össze a külföldi utunk miatt s nem is tudtuk közölni jóelőre senkivel az összejövetel pontos idejét. Ez a nép azonban megérzi, megtudja, hogy mikor van Medeséren, a hegyen az „unitárius bucsu” eljön felekezeti különbség nélkül megünnepli egyik legnagyobb ünnepét. Ez évben Pálffy Albert lelkész imádkozott s én tartottam az egyházi beszédet. Kolozsvárról (Cluj) is volt egy autóbusz vendégcseregünk s jól esett tudnom, hogy eme kedves barátok is felkerestek engem s a népet.

Amint földműves népünk százaival végighullámszik a hegy tetején, a gyermek vásárolja a pogácsát, az anya a dinnyét és barackot, az apa egy liter bort: vagyis mindenik megtalálja örömet, ezeket látva, érzem, hogy jó ez a néppel együtt lenni, együtt érezni együtt imádkozni s együtt verejtékezni. Medesér, te drága falucska, légy jelképe a szorgos és munkás földműves népnek s ontsa földed az áldást, fásd tömege a gyümölcsöt, hogy benned ember se testileg, se lelkileg szükségét ne szenvedjen.

Innen a falu felől, az erdő zugasaiközben küldöm üdvözlőtem népemmel együtt minden olvasónak.

(— k. — e.)

KÜLÖNÖS

VÉGRENDELEI

— Kérem Paul Tourey felügyelő urat, Halló Paul... Te vagy az?... Itt Bill beszél... Hogy?... Hja, igen, William Craig Newyorkból, Szervusz öregem, ebben a pillanatban érkeztem... Okvetlenül kell veled beszélnem... Még ma este... Nem jönél el ide, a szállóba?... A Hotel Palaceban lakom... Mondjuk 9 órakor... De pontos légy... Hja, igen, ti detektívek mindig pontosak vagytok... De várj csak... Valamit még kell kérdeznem tőled... Mondd, nem járt nálad a napokban egy fiatal hölgy? Grace Hingtonnak hívják... Tudniillik arra gondoltam, hogy esetleg szükségem lehet rád és ezért megadtam neki a címedet. Szóval nem volt nálad... Majd este megmagyarázom... Az is lehet, hogy ő is velünk lesz... Na ne boldogodj... Komoly dolog... A viszontlátásra...

Bill vegyes érzelmekkel tette le a telefonkagylót. Tulajdonképpen megnyugtatonak kellett volna találnia, hogy Grace nem fordult segítségért Tureyhez, mégsem tudott megnyugodni. Hiszen van úgy, hogy a baj oly váratlanul éri az embert, hogy nem marad idő segítség után szaladni. Bolondság! Nincs Gracének semmi baja, csak ő lát mindig rémképeket, ha rája gondol.

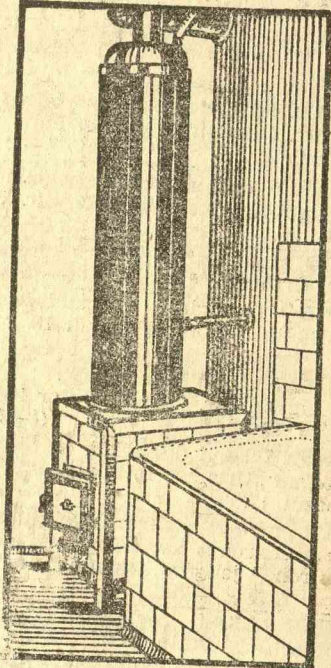
A következő pillanatban már egy autótaxisban ült.

— Madison Square 27! — kiáltotta oda a sofförnek.

Azalatt a néhány perc alatt, amíg a megadott cím felé vitte az autót, Bill szeme előtt többször felrémlett a sebhelyes arcú képe. Az uccán járókelők között állandóan őt kereste és egy-egy pillanatra szorongó féltékenységgel gondolt arra a rejtélyes összeköttetésre, amellyel Grace-szal állott.

Végre megállt a taxi a ház előtt. Még a lift is lassunak tetszett Billnek, amíg a negyedik emeletre felvitte. És amikor becsengetett a lakásba, úgy dobogott a szíve, mint egy gimnázistának. Itt lakik Grace!... Egy perc, két perc, három perc és újból látni fogja. Egy idősebb hölgy nyitotta ki az ajtót.

(Folyt. köv.)

Olcsóbb lett az otthoni fürdés!!!

BLÁZSI ISTVÁN

kályhámester, Cluj-Kolozsvár, Calea Mărăchal Foch 32.

Szabadalmazott, saját találmányu légi-fűtési kályháival 50 százalék megtakarítás.

A kályha egyszeri fűtés után 24 órán át a szobát és a hengerben levő vizet garantáltan melegen tartja.

Raktáron I. osztályu cserépkályhák kaphatók! Kérjen árajánlatot!

Fenti találmányomnak megvételére külföldön vevőt, vagy ügynököt keresek.